



Tom Naegels

Bologna

De Oosterweelverbinding

Naakt op Facebook

Onderwijs

Bologna	4	Groeten uit Bologna
	5	"De bazaar van de onbewezen reputaties"
Kort. Over onderwijs	20	Uit de pers geplukt
UA ook een beetje AA	28	Alcohol- en drugpreventie binnen de Associatie Antwerpen
Holle Bolle Gijs op dieet	35	UA leert recycleren

Antwerpen

Oosterwel en wee	11	De Lange Wapper kritisch bekeken
Doel	21	Een dorp tussen wet en sentiment
Bange blanke mannen	31	Tom Naegels over A'pen, allochtonen en antiracisme

Wilde wereld

Ogen wijd open	10	Met USOS op inleefreis
Naakt 2.0	17	Wat legt Facebook bloot?
Een tipje van de sluier	27	Opinie
Studenten - ondernemers?	40	Hoe ondernemend zijn studenten?

dwars 48**Altijd**

Editoriaal	3	Koekjesdoos Bologna
Colofon	3	
Cultuuragenda	9	Wat te doen in oktober?
Cultuurstrook	25	
Eigen gelijk eerst	26	Het jobstudentenstatuut
<i>dwars</i> luistert naar...	27	De soundtrack van deze editie
Meeloper	36	Een dag in de politie school
Cultuurstrook	37	
Wetenschapper van de maand	38	Waarom oor hebben naar rode wijn?
Spielerei	42	Welk sportfiguur is het?
POST	43	Op Erasmus in Londen
Zot van A	44	De kaaien

**Hét adres
voor al uw drukwerk**

Tijdschriften • Brochures
Folders • Affiches
Flyers • Boeken
Handeldrukwerk
in kleine en grote oplages
Snelle
leveringstermijnen

Drukkerij Wilda nv
Bisschoppenhoflaan 216 • 2100 Deurne
Tel.: 03 324 12 07 • Fax: 03 324 07 37
E-mail: wilda@skynet.be
www.wilda.be

**Bologna**

Bijna tien jaar na datum doet Bologna weer heel wat stof opwaaien. Een evaluatie van de grote stokpaardjes BaMa, internationalisering en mobiliteit.

**De Oosterweelverbinding**

Over prestigeprojecten moet veel gepraat worden, maar in het geval van de Lange Wapper klinken de ooh's en aah's wel heel wat stiller dan de boe's en de bah's. *dwars* onderzocht.

**Naakt op Facebook**

Een virtuele gemeenschap is een leuke uitbreiding op de gewone, maar vrijheid en privacy worden plots veel hollere termen onder het waakzame oog van Facebook.

**Wat zegt u? Rode wijn?**

Er wordt blijkbaar interessant onderzoek verricht aan de UA. Elke maand belicht *dwars* een opvallend onderzoeksresultaat, zoals de beschermende werking van gegist druivensap op uw binnenoer.

inhoud



KIRSTEN CORNELISSEN, HOOFDREDACTEUR

Koekjesdoos Bologna

editoriaal

Hoger onderwijs en onderzoek waren de voorbije jaren met de Bolognaverklaring het onderwerp van ingrijpende hervormingen. En aan die hervormingen zal allicht nog lang geen einde komen. De grote ordewoorden van die veranderingen zijn onder meer competitiviteit, inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, mobiliteit, levenslang leren, universitaire transparantie en kwaliteit. Ook op de Europese conferentie van EIAE (*European Association for International Education*) begin september aan de UA werden de termen meermalen gebruikt, hoe vager hoe liever.

Vooraf “internationalisering” en “transparantie” deden het enorm goed. Studies in het buitenland, gastcolleges van een buitenlandse prof of een onderzoek over een internationaal thema kunnen inderdaad verrijkend zijn. Moeten we internationalisering daarom gelijkstellen aan kwaliteit? Niet noodzakelijk. Sommige vakgebieden hebben immers minder nood aan, of nut van de internationale context, zonder daarom oninteressant te zijn.

Ook “studentgericht onderwijs” en “studenten als partners” waren de slogans van menig toespraak. Naar aanleiding van de BaMa-hervorming werd de opdracht gegeven om opleidingsprogramma’s te ontwikkelen die zich richten op vaardigheden die studenten beter voorbereiden op de arbeidsmarkt. Toch kan men vaststellen dat de nieuwe studieopdrachten en vormen van evaluatie niet echt gedragen worden door een brede laag van het academisch personeel en de studenten zelf. Die terughoudendheid kan verklaard worden doordat studieopdrachten soms weinig aansluiten bij de rest van de studie, door de

eventuele overbelasting van het programma, door slechte timing van opdrachten en door het gebrek aan feedback van het resultaat naar de student.

Niet alle actielijnen van Bologna doen het even goed in toespraken als competentiegericht onderwijs en internationalisering. Meer dan eens wordt een *Bologna à-la-carte* gehanteerd, waarbij ministers enkel die aspecten implementeren die hen aanstaan. “Bologna is geen koekjesdoos waaruit je kan kiezen”, stelde de Europese studentenvertegenwoordigster terecht tijdens het Bolognaseminarie van EIAE. Vooral in de sociale dimensie valt voorlopig weinig actie te bespeuren. In de Vlaamse universiteiten is er bijvoorbeeld nog een sterke ondervertegenwoordiging van allochtonen. In heel wat landen werden inschrijvingsgelden ingevoerd of verhoogd. Het is afwachten of minister Vandenbroucke de sociale dimensie ook effectief op de agenda krijgt, zoals hij voorstelt in het interview met *dwars* (zie pagina 5). Bovendien wijzen vele studies erop dat de hervormingen vaak oppervlakkig gebeurden: verschillende landen voerden het BaMa-systeem in zonder de nodige hervormingen van de curricula, en ook de studiedruk wordt niet altijd correct gemeent, wat nodig is voor een juiste invoering van ECTS.

2010, het jaar waarin de Bolognahervorming rond moet zijn, komt steeds dichterbij. Daarom is het tijd dat volgend jaar, als de Benelux de Europese onderwijsministers mag ontvangen, er een duidelijke vooruitgang geboekt wordt. Aan holle toespraken hebben studenten geen behoefte meer. Aan koekjesdozen evenmin.

Colofon

dwars is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. *dwars* verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op de UA-campussen Drie Eiken, Groenenborger, Middeheim en Stad. Oplage 3.500 exemplaren V.U.: Kirsten Cornelissen, Paardenmarkt 91, bus 1, B-2000 Antwerpen

Hoofdredacteur: Kirsten Cornelissen **Redactiesecretaris:** Maxie Eckert

Eindredactie: Folker Debusscher (verantwoordelijke), Sarah Van Hoof

Redactie: Stijn Cools, Charis De Craene, Yannick Dekeukelaere, Lieselotte Joppen, Barbara Peeters, Sarah Schrauwen, Sabeth Snijders, Ariadne Van den Broeck, Lies Van Grieken, Tom Vingerhoets

Fotografie: Rudina Coraj, Maxie Eckert (verantwoordelijke), Laura Meyvis, Jorick Michiels, Philippe Vervliet

Illustratie: Sebastien Greffe **Vormgeving:** Maxie Eckert, Ward Joppen, Sarah Schrauwen (verantwoordelijke), Tom Vingerhoets **Drukkerij:** Wilda nv, Deurne **Werken mee aan dit nummer:** Ciska Hoet, Dries Rombouts, Nele Van Gaver, Janus Verrelst

E-mail: dwars@ua.ac.be • Website: www.dwars.ua.ac.be

Redactielokaal en correspondentieadres: *dwars* - studentenblad UA, Paardenmarkt 91, kot 1, B-2000 Antwerpen

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt het recht om ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

Groeten uit Bologna

TEKST: KIRSTEN CORNELISSEN

Bijna tien jaar na datum is Bologna stof voor heel wat discussies en vergaderingen. De verklaring, in 1999 ondertekend door de onderwijsvertegenwoordigers van 29 landen, veroorzaakte een schokgolf in het Europese onderwijslandschap die tot vele hervormingen leidde en nog steeds leidt. BaMa, ECTS, internationalisering en mobiliteit: het Bolognajargon is inmiddels helemaal ingeburgerd.

Toch is de agenda van Bologna nog niet klaar: tegen 2010 zouden de hervormingen moeten voltooid zijn en kunnen we spreken van een Europese hoger onderwijsruimte. Nu de einddatum in zicht is, maken we het bilan op.

Marleen Vanderpoorten, minister van Onderwijs ten tijde van de ondertekening van de Bolognaverklaaring in 1999, noemt Bologna alvast een succes. Volgens haar heeft het proces in het hoger onderwijs een "hele nieuwe dynamiek" op gang gebracht. De hervormingen hebben "de horizonten verruimd voor studenten. Er is een soort natuurlijke internationale reflex ontstaan. Niet alleen voor studenten en afgestudeerden overigens, maar voor iedereen die deel uitmaakt van het hoger onderwijs." Vanderpoorten wijst ook op de verbeteringen inzake kwaliteit: in het structuurdecreet staat bijvoorbeeld gestipuleerd dat een internationaal accreditatie-orgaan nagaat of opleidingen aan bepaalde normen voldoen. De kwaliteit van het hoger onderwijs in internationale context is ook een "blijvend aandachts- en werkpunt" op de ministriële bijeenkomsten. Eén van de grote voordelen is volgens Vanderpoorten de makkelijkere overgang van één opleiding naar een andere. "Bologna heeft het hoger onderwijs in Vlaanderen niet alleen internationaler, maar ook transparanter gemaakt."

Verdient het Bolognaproces enkel lof? De voorbije jaren werden door heel wat nationale studentenvakbonden en -koepels acties georganiseerd tegen ondermeer de eenzijdige marktlogica die binnen dit proces vaak wordt gehanteerd. Meer en

meer sluipt de Lissabonretoriek in de Bolognateksten en lijkt men af te glijden naar een onderwijsmarkt. Nochtans heeft (had?) het Bolognaproces een niet-instrumentele visie op onderwijs. Mede onder invloed van de Lissabondoelstellingen wordt onderwijs gezien als grondstof voor de kenniseconomie. Hierdoor komt de nadruk steeds meer op de onmiddellijke inzetbaarheid van studenten te liggen. Anderzijds worden studenten vaak als klanten beschouwd die voor een diploma betalen aan de onderwijsinstelling. De publieke verantwoordelijkheid en bredere maatschappelijke rol van het hoger onderwijs komen daardoor steeds meer in de verdrukking.

Maar ook het concurrentiedenken in het hoger onderwijs neemt toe. Hoger onderwijsinstellingen worden spelers op een internationale markt waarop ze zich moeten profileren. Dit bedreigt volgens sommigen de samenwerkingsgedachte van het Bolognaproces. Met het marktdenken groeit ook het managementsdenken, dat de nadruk legt op efficiëntie, output en rendement vanuit onderwijs- en financieel perspectief. Uiteraard is het fout om uitsluitend het Bolognaproces met de vinger te wijzen. De vermarkting van het onderwijs wordt vanuit verschillende hoeken gestimuleerd.

In de komende nummers van *dwars* nemen we de hervormingen onder de loep. Minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke geeft deze maand als eerste zijn visie op (bijna) tien jaar Bologna.

Zakwoordenboek Bologna-Nederlands

Het Bolognaproces zorgde voor een karrenvracht aan nieuwe begrippen.

- Elke opleiding moet een **accreditatie** hebben, anders mag ze geen geldig diploma afleveren. De accreditatie komt van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO), die zich over alle opleidingen in Vlaanderen en Nederland buigt.

- Als basis voor de accreditatie neemt de NVAO de **visitatierapporten**. Wanneer bijvoorbeeld de opleiding Fysica wordt onderzocht, bekijkt en vergelijkt een visitatiecommissie de opleiding aan de verschillende universiteiten. De commissie, die uit deskundigen en één student bestaat, maakt om de acht jaar een doorlichting op basis van zes thema's, waaronder doelstellingen, programma en personeel. Als de opleiding negatief beoordeeld wordt, kan de Vlaamse regering de betrokken instelling een herstelperiode geven. Dat is bijvoorbeeld nu het geval bij de master-na-master Internationale Betrekkingen en Diplomatie van de UA. De visitaties van Taal- en Letterkunde en Informatica staan binnenkort op het programma. Je kan de visitatierapporten van opleidingen bekijken op www.vlir.be bij 'Kwaliteitszorg'.

- Aan alle Vlaamse hogescholen en universiteiten raakt stilaan de **EVC/EVK-procedure** ingeburgerd, Elders Verworven Competenties en Kwalificaties. Door die procedure kunnen studenten een bedrijfsopleiding, een werkervaring of een niet-erkende studie laten erkennen. Dat kan leiden tot vrijstellingen. In Vlaanderen zijn er enkele studenten die zo, dankzij hun jarenlange ervaring, hun diploma hebben behaald zonder één examen af te leggen.

- De EVC/EVK-procedure is een voorbeeld van **flexibilisering**, een meervoudig begrip dat vaak verwijst naar de versoepelde in- en doorstroom van studenten. In het vroegere jaarsysteem moest een student geslaagd zijn voor het jaar alvorens hij of zij naar het volgende jaar mocht gaan en was het studieprogramma in grote mate identiek aan dat van de klasgenoten. Met het flexibiliseringsdecreet kwam daar verandering in. Studenten kunnen nu studiepunten meenemen, keuzevakken volgen uit andere opleidingen en de vorm van evaluatie mee bepalen. Ook kunnen ze hun studies voortzetten aan een buitenlandse universiteit, aangezien studiepunten voortaan opgenomen zijn in het **ECTS**, ofte **European Credit Transfer System**.



“De bazaar van de onbewezen reputaties,”

Onderwijsminister Frank Vandenbroucke over de toekomst van Bologna

TEKST: KIRSTEN CORNELISSEN & FOLKER DEBUSSCHER
FOTO'S: LAURA MEYVIS

De hervormingen in het hoger onderwijs kennen geen grenzen: de twintigste internationale conferentie van de EAIE (*European Association for International Education*) leidde half september ruim drieduizend specialisten uit meer dan duizend verschillende hogeronderwijsinstellingen naar de Stadscampus. De EAIE heeft als doelstelling het stimuleren en verder ontwikkelen van de internationalisering in Europa.

Eén van de blikvangers van de conferentie was de uiteenzetting van minister van Onderwijs Frank Vandenbroucke, die zijn visie op de krachtlijnen van het hoger onderwijs na 2010 gaf. Dat was een voorsmaakje van de ministeriële conferentie in Leuven/Louvain-la-Neuve in 2009; dit interview is een verdere reflectie over zijn toespraak. Minister Vandenbroucke over Bologna, haar doelstellingen en valkuilen.

Het Bolognaproces zorgt voor meer transparantie en een verhoogde mobiliteit. Toch zijn er punten die tekortschieten: de sociale dimensie bijvoorbeeld is nog vaag en te vrijblijvend. U profileert zichzelf als de minister van de gelijke kansen. Hoe gaat u dit sociale engagement proberen door te trekken in het Bolognaproces?

FRANK VANDENBROUCKE We hebben inderdaad nog bijzonder veel huiswerk te doen als het gaat over de sociale dimensie van Bologna. Waar we tot nog toe in geslaagd zijn, in goed overleg met de Europese studenten, waaronder VVS (*de Vlaamse Vereniging van Studenten, nvdr.*), is dat punt op de agenda te krijgen. Maar de volgende stap die we moeten zetten, is het debat harder maken. Zoals altijd geldt “meten is weten” en als je weet, kan je vergelijken en een geweten scheppen. We moeten de sociale dimensie van het Bolognaproces en van het hoger onderwijs kunnen verifiëren aan de hand van concrete gegevens over het profiel van de studenten en over de toegankelijkheid en diversiteit van de universiteit. Momenteel gebeurt daar werk rond onder leiding van het wetenschappelijk team van Bea





Cantillon (*prof Sociologie aan de UA, nvdr.*). Na het produceren van algemene teksten met mooie woorden is die datacollectie een belangrijke stap, want dan moet iedereen in de spiegel kijken. En ik denk dat we daar in Leuven toe zullen komen.

Er is een duidelijke tendens tot hogere inschrijvingsgelden in Europa. Onderwijs wordt vaak gezien als instrument om de economie aan te zwengelen, maar de investering moet wel van het individu komen.

VANDENBROUCKE De Europese tendens tot hogere inschrijvingsgelden hangt natuurlijk ook voor een deel samen met het gegeven dat het onderwijs nog meer geld nodig heeft – en dat valt niet te ontkennen, ook al stel ik me een beetje kwetsbaar op met dat te beamen. In een aantal landen wordt er dan gekozen om de studenten meer te laten investeren. Die evolutie is niet te verdedigen en moet, net als het sociale profiel van instellingen, in kaart gebracht worden. Ik heb in Vlaanderen met het nieuwe financieringsmodel wel degelijk iets geïntroduceerd waarbij we de instellingen laten concurreren op sociaal vlak, en niet alleen qua (inter)nationale aantrekkelijkheid. We geven aan instellingen met veel beursstudenten namelijk een forse premie. Maar op Europees vlak is ons model niet zomaar te transplanteren, want onderwijsfinanciering is een nationale bevoegdheid.

Onder het mom van Bologna klinkt er in Vlaanderen een roep naar een veralgemening van de tweejarige masters. Nochtans is die verlenging, met de extra studiekosten die ze meebrengt, niet sociaal te noemen.

VANDENBROUCKE Ik vind dat we daar inderdaad behoedzaam mee moeten omgaan. Louter de studieduur verlengen omdat dit de indruk geeft bekwame diploma's af te

leveren, is een reden die tekort schiet. Langs de andere kant, als je in bepaalde opleidingen effectief een master van 120 punten nodig hebt om aan de Europese maat te voldoen, moet je er ook niet radicaal tegen zijn. Daarom wil ik verifiëren waar de verlenging aangewezen is. Ik heb een procedure opgesteld waarin we aan instellingen vragen of ze de noodzaak om naar 120 studiepunten te gaan objectief kunnen staven én of ze bekwaam zijn om de opleiding te omkaderen en zinvol in te vullen. Bovendien moeten die voorstellen tot tweejarige masters stroken met de beweging naar een doorzichtige, rationele organisatie van het onderwijslandschap, zonder zinloze overlapping en zotte concurrentie tussen instellingen.

In een aantal landen wordt ervoor gekozen om de studenten meer te laten investeren. Die evolutie is niet te verdedigen.

Wordt er dan ook extra financiering voorzien? Want daar draait het bij de Humane Wetenschappen natuurlijk ook om.

VANDENBROUCKE De financiering zal er maar geleidelijk komen, zodanig dat de instelling die een langere studieduur plant zelf ook een kortstondige financiële inspanning moet voorzien. Maar de lange termijn van ons financieringsmodel is van die aard dat we meer financieren voor meer studiepunten in een opleiding. Een belangrijke voetnoot hierbij is wel dat ons financieringssysteem gebaseerd is op een globale enveloppe; het is dus niet omdat bepaalde opleidingen meer studiepunten omvatten dat het budget zomaar stijgt. Er ontstaat eerder een herverdeling voor de instellingen: wat de ene wint, verliest de andere, tenzij de enveloppe groeit. Het brengt dus een eigen ver-

antwoordelijkheid mee.

De verlenging van de master is een maatregel die ook voor meer harmonisering moet zorgen. Hoe balanceer je harmonisering en mobiliteit op Europees niveau, met bijvoorbeeld de onderwijstaal in Vlaanderen?

VANDENBROUCKE Het is moeilijk om dat evenwicht te vinden. We moeten verschillende bekommernissen naast elkaar leggen, voor mij altijd vanuit de sociale bekommernis dat ik alle studenten in Vlaanderen de kans wil geven om hier uitstekend onderwijs te lopen. Maar uitstekend onderwijs is niet parochiaal: er moeten kansen zijn om ook elders van onderwijs te proeven en bovendien moeten onze faculteiten open zijn voor buitenlandse studenten. Vandaar

dat meertaligheid een belangrijk punt is in mijn beleid, en dit als sleutel voor gelijke kansen. Ik denk dat we soepeler moeten omgaan met ons talenbeleid in het hoger onderwijs, maar evenwichtiger en meer genuanceerd dan in Nederland. Academisch Nederlands moet zeker een rol blijven spelen. Nu moet elke Engelsta-

lige opleiding een equivalent hebben in het Nederlands. Dat dubbel aanbod kan misschien geografisch versoepeld worden: niet per se per campus maar via samenwerkingsverbanden. Daar moeten we nog over debatteren.

Buiten het taalbeleid, wil ik ook de mobiliteit bevorderen door de beurzen te verbeteren. De Erasmusbeurzen stijgen met honderd euro. Dat is nog niet genoeg, maar het is wel een signaal. Er zijn natuurlijk ook hinderpalen van een andere aard, zoals de duur van de opleiding. Voor hogeschoolstudenten en docenten kan de mobiliteit nog beter.

U wil de sociale dimensie op de agenda zetten in het Bologna-proces. Waar gaat u verder de focus op leggen tijdens de minis-



teriële conferentie in april?

VANDENBROUCKE Ik denk dat we in Leuven een heel brede uitdaging hebben, want we moeten ons afvragen of we verder willen met iets als het Bolognaproces, en als we daar weer tien jaar voor gaan uittrekken, waar we dan willen zijn in 2020. Ik denk dat je meer moet doen dan de agenda afwerken, ook al is daar nog heel wat werk aan. Als je echt wil mobiliseren en vooruitgang boeken, ook in de sociale dimensie, dan moet je nieuwe ambities formuleren, bijvoorbeeld om met het Europese Hoger Onder-

wijs aantrekkelijk te zijn voor de hele wereld. Niet vanuit een enggeestige opvatting over competitiviteit maar in de betekenis dat het Europees onderwijs iets bij te dragen heeft aan de vooruitgang van de wereld. Denken we maar aan onderzoek over demografische evoluties, conflictbeheersing en de opwarming van de wereld.

De nadruk in Bologna ligt wel erg hard op bruikbaar onderzoek en de arbeidsmarkt-inzetbaarheid van studenten. Is dit geen beperkte visie op onderwijs, dat toch vooral een maatschappijkritische rol heeft?

VANDENBROUCKE Een instelling mag niet zomaar de dienstmaagd zijn van de arbeidsmarkt, maar langs de andere kant moet een universiteit die een kritische rol wil spelen ook opleidingen aanbieden die mensen wapenen voor de arbeidsmarkt en op die manier gelijke kansen stimuleren. Wil dat zeggen dat elke studiekeuze louter gericht moet zijn op de arbeidsmarkt? Helemaal niet. Ik heb zelf Algemene Economie gestudeerd, dus ik ben wel erg slecht geplaatst om zo'n uitspraak te doen.

De retoriek van de Lissabondoelstellingen, die een instrumentele onderwijsvisie formuleren, sluipt meer en meer binnen in de Bolognaverklaringen. We lijken af te glijden naar een onderwijsmarkt. Hoe staat u daar tegenover?

VANDENBROUCKE Dat wil ik toch even nuanceren: het goede aan Bologna is dat ze publiek vastgelegde maatstaven heeft meegegeven voor wat degelijk georganiseerd onderwijs is. Het is belangrijk die maatstaven te verankeren in afspraken tussen regeringen, want anders is het alternatief louter de markt van reputaties en van poen om reputaties mee te kopen. We bieden met de kwaliteitsgaranties een alternatief voor de vrije commerciële markt, die ik in mijn toespraak "de bazaar van onbewezen reputaties" noem. We structureren ons onderwijs met afspraken die niet gekocht, maar bewezen moeten worden. Dus niet op basis van het aantal farmaceutische bedrijven dat een leerstoel zal sponsoren in je opleiding. Door het naar voren brengen van de sociale dimensie wil ik dat tegen gas handhaven. Ik wil niet meegaan in een harde, economische concurrentielogica – hoe betalen wij onze professoren het meest? Hoe snoepen wij *brains* af? – maar wel in een visie op aantrekkelijkheid die positief geformuleerd is. De aantrekkelijkheid van Europese instellingen moet zitten in hun werk rond globale vaardigheden die je nodig hebt in een diverse, open wereld.

Rankings als de Shangai Ranking en de Times Higher Edu-



cation Ranking kunnen de opdeling tussen elite-instellingen en instellingen voor de massa toch in de hand werken?

VANDENBROUCKE Dat kan inderdaad het risico zijn. Nu zijn we overgeleverd aan *rankings* die anderen maken en totaal oncontroleerbaar zijn, maar wel de voorpagina's halen en onder de hoofdkussens liggen van het onderwijsbestuur. Vandaar dat we moeten nadenken over een eventueel tegengif door zelf objectieve, heldere *rankings* te ontwikkelen, waarmee studenten bijvoorbeeld op basis van hun profiel en behoeften kunnen vaststellen waar ze naartoe

“ We structureren ons onderwijs met afspraken die niet gekocht, maar bewezen moeten worden. ”

kunnen. Een open vraag die voor mij moet meegaan in de voorbereiding van Bologna 2020 is of je een objectieve classificatie tot stand kan brengen van de soorten instellingen waartussen studenten kunnen kiezen. Zo zou je een onderscheid kunnen maken tussen een masteropleiding die onderzoekgericht is en een andere die innovatief is wat het onderwijsproces betreft. Als de vaststelling echter is dat we enkel betwistbare *rankings* kunnen creëren, dan moeten we ons daar niet aan wagen.

De Europese studentenvertegenwoordigster pleitte in haar speech voor studenteninspraak bij het bepalen van de filters die gebruikt worden bij het opstellen van de *rankings*.

VANDENBROUCKE Dat is een legitiem punt, vind ik. De transparantie moet de studenten dienen. We hebben er zeker baat bij om te weten wat studenten vinden van het onderwijs en haar hervormingen.

Studenten werden wel niet betrokken bij het opstellen van de Bolognaverklaring.

VANDENBROUCKE Aan de participatie wordt gewerkt. We proberen studenten nu structureel te betrekken bij het Bolognaproces en goed samen te werken bij de voorbereidingen met VVS en ESU, de Europese koepelorganisatie van de studenten. Ik wil er ook voor zorgen dat op Europees niveau ESU mee impact heeft op het proces. ■

dwars zoekt MEDEWERKERS



wij geven onderdak aan uw passie voor journalistiek, lay-out of fotografie



Mail ons op dwars@ua.ac.be of spring eens binnen op een van onze vergaderingen op woensdagavond om 20u in ons redactielokaal (Paardenmarkt 91, Antwerpen)

Oktober 2008

De zomer is voorbij en het is weer vroeg opstaan geblazen. Vergeet echter niet dat het leven doorgaat terwijl u reeds depressief naar vuistdikke cursussen staart. Na enkele maanden regen, reizen en vakantiewerk, kunt u weer zorgeloos in het verrukkelijke culturele leven van Antwerpen duiken.

'The General' (1927):

In de stille film 'The General' moet Johnnie (Buster Keaton) tijdens

de Amerikaanse Burgeroorlog zijn twee grote liefdes redden: *the girl* en 'The General'. Tijdens deze queeste komen plannen van de Unionisten hem aan de oren, waarop hij zich verplicht voelt de Confederalisten te waarschuwen...



Mukha Media

02/10

T.e.m. 4/10 Toneelhuis

'Repertoire' van Benjamin Verdonck: Het Toneelhuis herneemt vijf toneelstukken van Benjamin Verdonck: de twee sprookjeswerelden 'Metamorphosen' en '313/Misschien wisten zij alles', theatergedicht 'WEWILLLIVESTORM', karikatuur 'Global Anatomy' en het aangrijpende 'Nine Finger'. Wil je meer weten? Kijk snel op pagina 37!

'WOEST' van Tom Lanoye: Tom wordt vijftig jaar. 'WOEST' is zijn



Toneelhuis

09/10

nieuwe solovoorstelling, waarmee hij meteen de Nederlanden doorkruist. En wie kan dat beter voorstellen dan Lanoye zelf. In 's mans woorden: "Dansen doe ik niet, moppentappen is voor sukels, cabaret voor losers, en zingen wil ik u niet aandoen. Als u dat niet bevalt, blijf dan weg. Blijf dan gewoon weg."

10/10

TRIX



The Hickey Underworld: The Hickey Underworld won in 2006 vanuit het niets Humo's Rock Rally. Het is echter nog steeds niet duidelijk wat we van de band moeten vinden. Misschien komt daar verandering in met hun langverwachte album dat midden oktober wordt voorgesteld. Wil je er als eerste bij zijn, rep je dan op 10 oktober richting TRIX. Meer informatie op pagina 37!

Zonsondergang:

Op de Zeeuwse-koornmarkt, aan het begin van het

Eilandje, staat een kleine houten tribune waar je van het mooiste zicht op de Antwerpse zonsondergang kunt genieten. Er staat net als vorig jaar een zonsondergangbarbecue klaar. Kom zeker op tijd, zodat je het hele schouwspel kunt volgen! De uren van de schemering vind je in de kalender op de site van de Zomer van Antwerpen. Vergeet je warme dekens en fles wijn niet.



Antwerpen

T.e.m. 15/10

16/10

de Singel

dedondagen #17: Voor de zeventiende keer neemt een menigte onbekende artiesten de Singel over. Verspreid over het hele gebouw brengen kunstenaars, muzikanten, cabaretiers, dansers en performers het beste van zichzelf. Alles zien en meemaken is onmogelijk, neem dus ofwel zorgvuldig het programma door of loop gewoon lukraak door het gebouw. In de foyer vind je een pint en een babbel met de artiesten. Voor enkele *highlights* uit het programma, zie pagina 25.

'Kunst om 8 - Let's Move':

Museum Vleeshuis | Klank van de Stad pakt uit met een nieuw en

uniek thema: het muziekleven in de stad Antwerpen. De geschiedenis van muziek en dans wordt op een interactieve manier gebracht en je krijgt optredens te zien van onder meer Daan en Les Ballets C. de la B.



Museum Vleeshuis

23/10

29/10



Cc de Kern

'Eelt' van Wouter Deprez: Wie Wouter Deprez niet kent, is waardeeloos. De man voorstellen is hier dus niet aan de orde. Na het enorme succes van zijn laatste show 'War' staat hij er weer, maar deze keer is het zijn vader die het podium overneemt. Zoals dat gaat met oude mensen, moeten we het gezaag over vroeger en nu aanhoren. Krijgt u thuis al genoeg preken over de 'de jeugd van tegenwoordig' naar het hoofd geslingerd en ziet u het niet zitten om dat ook buitenshuis te moeten tolereren, vergeet dan niet dat het om Wouter Deprez gaat...

Halloween: Haal die bezemstelen, witte hoeslakens en uitgekorfde pompoenen

maar boven! Laten we dit jaar eens lekker meedoen met dit uitermate kitsch festijn. Omdat cli-chés eigenlijk leuk zijn.



Wereldwijd

31/10

Modemuseum
www.momu.be

Zuiderpershuis
www.zuiderpershuis.be

TRIX
www.trixonline.be

deSingel
www.desingel.be

Monty
www.monty.be

Toneelhuis
www.toneelhuis.be

KMSKA
www.kmska.be

Mukha
www.mukha.be

FotoMuseum
www.fotomuseum.be

Arenbergschouwburg
www.arenbergschouwburg.be

AMUZ
www.amuz.be

Scheldapen
www.scheldapen.be

Hof Ter Lo
www.ccluchtbal.org

Petrol
www.petrolclub.be

Buster
www.busterpodium.be

CCBe
www.ccbbe.be

De Roma
www.deroma.be

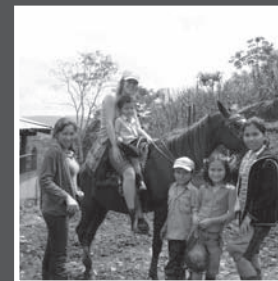
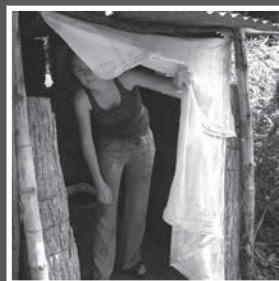
De Kern
www.antwerpen.be/dekern

Vleeshuis
www.museumvleeshuis.be

Rataplán
www.rataplánvzw.be



Ogen wijd open



Met USOS op inleefreis in Nicaragua

Nicaragua, een puntje op de kaart ergens in Centraal-Amerika, werd op 20 juli een land en een ervaring. Na een jaar intensieve voorbereiding met USOS vertrokken we met zes studenten en twee personeelsleden van de UA op inleefreis. Iedereen speculeerde over zijn gastgezin en vooral in welke omstandigheden - arm of rijk? - we elk zouden terecht komen. De Nicaraguaanse universiteit die instond voor ons reisprogramma hield dat namelijk angstvallig geheim. Eenmaal aangekomen in het tropisch warme Managua werden we één voor één gedropt bij onze families. Sommigen verbleven in rijke residentiële wijken, anderen in een straat zonder asfalt. Dat is de inleefreis op z'n best: samenleven met de plaatselijke bevolking en heel verschillende ervaringen opdoen. In Managua zag ons programma er steeds hetzelfde uit. Elke dag hadden we op de universiteit een gesprek met experts over toepasselijke thema's als armoede, delinquentie en voeding. Daarna gingen we de stad in, op bezoek bij een sociaal project zoals een opvangtehuis voor straatkinderen of een voorlichtingsproject over evenwichtige voeding voor jonge moeders.

Het echte inleven begon tijdens de tweede week: in San Juan del Oriente ten zuiden van Managua verbleven we bij andere en armere gezinnen, met een koude douche in open lucht, een aarden put als toilet en een houten vuur-

tje dat gepromoveerd was tot keuken. De comfortshock was groot maar de mensen gaven wat ze hadden. Hechte banden werden gesmeed. De bevolking - waarvan de meerderheid artisanal pottenbakker - leerde ons haar vakmanschap aan, we aten wat die zelfgemaakte pottenschaften (rijst, bonen, yucca...) en genoten ondertussen van de natuur. Het afscheid viel velen zwaar, maar we gingen onverbiddelijk op de *kickenbus* terug naar *base camp* Managua, waar we werden klaargestoomd voor onze volgende veldtrip.

Dit keer trokken we diep het binnenland in. Temidden van een idyllisch glooiende omgeving werden we even boer, vaak mijlver van elkaar, zonder communicatie. Het harde leven op het platteland was weer helemaal anders dan het leven in San Juan del Oriente of Managua. Terug in de hoofdstad, de laatste week, concludeerden we al dat we tijdens deze reis meer hadden gezien en meegeemaakt dan we ooit op eigen houtje hadden kunnen verwezenlijken. Natuurlijk liep niet altijd alles op wieltjes. Er waren ook heel wat kritische momenten, culturele haren in de boter of gewoon slechte contacten met de gastgezinnen. Maar dat is ook een deel van de reis en uit deze moeilijke momenten konden we alleen maar leren... Uiteindelijk keer je terug met de ogen wijd open en de herinnering aan een fantastische levensreis. ■

USOS (Universitaire Stichting voor Ontwikkelingssamenwerking) zoekt enthousiaste studenten die volgende zomer mee op inleefreis willen naar Marokko of Nicaragua.

Deze reizen vragen een intensieve, maar aangename voorbereiding. Tijdens verschillende weekends en avonden maak je kennis met een nieuw land en word je voorbereid op de ontmoeting met een andere culturele en sociaal-economische realiteit. Interesse? Schrijf je in op www.usos.be en wees welkom op één van onze infosessies:

Vrijdag 3 oktober 12.30u Stadscampus – Meerminne 103 / Woensdag 8 oktober 19.00u Stadscampus - Zomaar een Dak, Prinsstraat 32 / Woensdag 15 oktober 12.30u Drie Eiken – R 0.19 / Vrijdag 17 oktober 12.30u Groenenborger – V0.08

Door USOS kan je het Zuiden ook dichterbij huis vinden, namelijk op de UA zelf. Op de debattencyclus 'Debating Development' mogen we ook dit jaar weer enkele Zuid-sprekers ontvangen. De cyclus staat open voor een breed publiek, maar wordt tevens als een interfacultair vak aangeboden. Meer info: www.ua.ac.be/debatingdevelopment

Contact: janus.verrelst@ua.ac.be

TEKST: DRIES ROMBOUITS & JANUS VERRELST
FOTO'S: NELE VAN GAVER

Oosterweel en wee

CISKA HOET & SARAH VAN HOOF

Word Wapperkenner in vijf pagina's

Kuchende kindertjes, denderende vrachtwagens door wat ooit uw achtertuin was en elke ochtend een welriekend gordijn van uitlaatgassen: zie hier wat u te wachten staat als u in Deurne, Merksem of Luchtbal woont. Dat is althans de bewering van de criticasters van het viaduct dat de Vlaamse overheid binnenkort vlak aan deze wijken wil neerpoten.

Iedereen die in Antwerpen woont, heeft ongetwijfeld al aan den lijve ondervonden wat een verkeersinfarct is. Files, ongevallen en overbevolkte wegen bezorgen al menig Antwerps weggebruiker grijze haren. Dat had de Vlaamse overheid ook in het snotje en daarom presenteerde ze in 2000 het Masterplan Mobiliteit Antwerpen, dat de verkeersveiligheid, mobiliteit en leefbaarheid in en rond deze stad moet verbeteren. Voor de realisatie van dat Masterplan richtte de Vlaamse Regering de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (kortweg BAM) op.

Eén van de belangrijkste onderdelen van het Masterplan is de zogenaamde Oosterweelverbinding, het langverwachte sluitstuk van de Antwerpse Ring. De kers op de taart wordt de bouw van een gigantisch viaduct over het Eilandje, dat zal reiken van het kerkje van het verdwenen polderdorp Oosterweel tot aan het viaduct van Merksem, en vanwege haar fabelachtige lengte van bijna twee



kilometer het koosnaampje 'Lange Wapper' meekreeg. Al in 2000 kregen deze plannen groen licht van de overheid en werd BAM belast met de concrete uitwerking ervan.

De Lange Wapper deed haar reputatie van Antwerpse kwelduivel alle eer aan en oogstte al vanaf het prille begin vanuit verschillende hoeken fel protest. De overhaaste besluitvorming en het gebrek aan inspraak werden daarbij gehegeld. De brug zal vlak langs en soms zelfs pal boven scholen, woonwijken en nu nog rustige restaurantterrassen komen te liggen en het weinige idyllische groen dat deze stad nog rest zal op de schop moeten. Ook een revalidatiecentrum en een gehandicapteninstituut met maar liefst 900 leerlingen behoren tot de slachtoffers. In 2005 stelde het bewonerscollectief stRaten-generaal daarom een alternatief plan voor de sluiting van de Ring voor, dat tegemoet komt aan deze verzuchtingen.

Omdat een goed geïnformeerde burger er twee waard is, zet *dwars* voor u de belangrijkste kenmerken van beide tracés op een rijtje, alvorens de pleitbezorgers ervan aan het woord te laten.

Maak kennis met de plannen van...

BAM

Tracé: de Oosterweelverbinding

De Oosterweelverbinding sluit de Ring van Antwerpen met een toltunnel tussen Linker- en Rechteroever. Het tracé wordt vervolledigd met een dubbeldeksbrug, de Lange Wapper, die ten noorden van het Eilandje over de Royerssluis en het Straatsburgdok loopt, en ten slotte aansluit op het reeds bestaande viaduct van Merksem.

- 1 OOSTERWEELTUNNEL
= tunnel onder de Schelde (stippellijn)
- 2 LANGE WAPPER (2580 meter)
- 3 BRUG LANGE WAPPER (1500 meter)

Kennedytunnel gesloten voor vrachtverkeer en tol op de Lange Wapper

De Kennedytunnel is onveilig door de steile hellingen, in- en uitritten vlak voor en vlak na de tunnel en de grote verkeersdruk. Bij 60% van de ongevallen zijn bovendien vrachtwagens betrokken. Daarom wordt de tunnel voor vrachtverkeer gesloten. Vrachtwagens zullen dus de Oosterweelverbinding moeten nemen om op die manier het zuidelijk deel van de Antwerpse Ring te ontlasten.

Een gevolg daarvan is dat vrachtwagens vanuit Brussel, Luik, Eindhoven, Boom en Hasselt moeten omrijden langs het Sportpaleis, om dan de Lange Wapper op te kunnen. Personenwagens en vrachtwagens moeten tol betalen op de Oosterweelverbinding.

Het Sint-Annabos: slibstort en later nieuw bos

Bij de aanleg van de Oosterweelverbinding wordt het Sint-Annabos gekapt om plaats te ruimen voor een bouwwerf. Die zal dienen als stortplaats voor het slib dat afgegraven moet worden om de tunnelkoker af te laten zinken in de Scheldebodding. Dat vervuilde slib moet zeven jaar drogen. BAM verzekert dat er nadien een "fris, nieuw en gezond bos" aangeplant wordt, dat deel uit zal maken van het Park Linkeroever.

Het Noordkasteel: bos verdwijnt, vijver blijft

Tegenover het Sint-Annabos, op Rechteroever, bevindt zich het Noordkasteel, vlak bij het Eilandje. BAM voorziet dat op die plaats de Oosterweeltunnel overgaat in een viaduct. Het bos dat er nu nog staat, verdwijnt; de vijver blijft wel.

Geluidsschermen en dijken tegen geluidsoverlast

BAM wil geluidsoverlast beperken met geluidsschermen op Rechteroever en hoge bermen en groen op Linkeroever.

Kostprijs

Bij de laatste berekening van minister Dirk Van Mechelen en BAM werd geschat dat de realisatieprijs van de Oosterweelverbinding 2,54 miljard euro zal bedragen.

stRaten- generaal

Een alternatief tracé

stRaten-generaal wil de Ring sluiten met een tunnel-complex in het havengebied, verder noordwaarts dan het BAM-tracé, en dus ver van de stadskern. Het tunnel-complex zal bestaan uit een zuidelijke Oosterweeltunnel (zoals het BAM-tracé) en een noordelijke Wilmarsdonk-tunnel, met elkaar verbonden door een bovengrondse open sleuf in de haven.

Kennedytunnel open voor vrachtverkeer en tol voor vrachtwagens

Doordat er op het BAM-tracé veel vrachtwagens moeten omrijden, zullen er in de spits aan het Sportpaleis zo'n 3 900 vrachtwagens per uur passeren, 40% meer dan nu, zo becijferde BAM. De verkeersdruk wordt volgens stRaten-generaal dus niet beter verspreid. Op het stRaten-generaaltracé blijft de Kennedytunnel open voor vrachtwagens. Die betalen zowel voor de Kennedytunnel als voor de haventunnel, en zullen dus opteren voor de kortste weg naar hun bestemming. Auto's betalen nergens tol, en zullen eveneens de kortste route kiezen. Zo worden verkeersstromen verspreid over de Ring en wordt het zuidelijke deel ontlast. Tegelijk neemt het vrachtverkeer in Deurne af ten opzichte van de huidige situatie.

Het Sint-Annabos blijft

StRaten-generaal voorziet net zoals BAM de bouw van een Oosterweeltunnel onder de Schelde. Ze willen daarvoor echter een andere techniek gebruiken: de tunnel wordt geboord, in plaats van hem van bovenaf af te laten zinken. Er hoeft daarbij geen slib te worden afgegraven. Het boren levert enkel propere aarde op, die elders kan worden gebruikt. Het Sint-Annabos kan dus blijven staan.

Het Noordkasteel: bos en vijver blijven

De Oosterweeltunnel loopt onder het Noordkasteel door, en komt pas verder noordwaarts in de haven boven de grond. Het Noordkasteel hoeft dus niet te wijken: er wordt onderdoor geboord.

Geen geluidshinder door ligging

Een tunnel door de haven veroorzaakt geen geluidsoverlast: er zijn geen woonwijken in de onmiddellijke omgeving.

Kostprijs

De realisatiekosten van de tunnel worden door stRaten-generaal geschat op 1,55 miljard euro, een miljard euro goedkoper dan het BAM-tracé.

Welles! Nietes! stRaten-generaal en BAM over hun tracés

Voor tekst en uitleg bellen we de pleitbezorgers van beide tracés op. “Dat dit dossier zo enorm technisch is, speelt erg in het voordeel van de regering en van BAM: geen kat begrijpt nog waarover dit allemaal gaat”, zegt Manu Claeys, één van de drijvende krachten achter stRaten-generaal. Vervolgens trakteert hij ons dan ook op een helder vertoog dat ons ervan moet overtuigen dat het alternatieve tracé het op vrijwel alle vlakken wint van het voorstel van BAM: mobiliteit, ruimtelijke ordening, milieu, volksgezondheid en kostprijs. Om ook de andere kant van het verhaal te horen, steken we ons licht op bij Nick Orbaen, woordvoerder van BAM, die op zijn beurt de Lange Wapper verdedigt en uitlegt waarom een tunneltracé volgens hem niet realiseerbaar is.

Racecircuit

We lezen op de website van BAM dat een boortunnel zoals stRaten-generaal hem voorstelt onveilig zou zijn, en bovendien beperkt in diameter, waardoor hij nooit breed genoeg kan zijn voor meer dan twee rijstroken. Wanneer we die bewering aan Manu Claeys voorleggen, kaatst die de stelling terug: “Als een tunnel zo onveilig is, waarom wil BAM er dan zelf één bouwen? Het eerste deel van hun tracé is een tunnel onder de Schelde!”

Klopt, zegt Nick Orbaen, maar: “Hun tracé heeft veel bochten en krommingen. Om die veilig te kunnen nemen moet de baan breed genoeg zijn. Met de boorkoppen die we vandaag in Europa hebben, kan men slechts tunnels graven die te beperkt zijn in diameter. Hun boortunnel gaat bovendien veel dieper dan onze tunnel, waardoor de stijgende en dalende stukken in hun tracé grote afstanden innemen. Bijgevolg kan de petrochemische nijverheid op Rechteroever niet ontsloten worden en zal het vrachtverkeer vanuit de petrochemie moeten omrijden.”

We kijken op de kaart. Het tracé van stRaten-generaal maakt inderdaad bochten, al zijn dat er welgeteld twee. “En die hebben een straal van anderhalve kilometer, waarmee we perfect aan de normen beantwoorden. De bocht om op de Lange Wapper te geraken is overigens even scherp”, zegt Claeys. “Wij ontsluiten bovendien de petrochemie wel, en op een veilige manier: met een op- en afrittencomplex in een open sleuf. De vrachtwagens krijgen daar honderden meters om omhoog te geraken, en hoeven dus helemaal geen te steile helling te nemen.” Dat boortunnels te beperkt zijn in diameter, betwist hij eveneens. “In heel Europa, onder andere in Parijs en Madrid, kiest men ervoor om stedelijke ringwegen te sluiten met tunnels in plaats van met bovengrondse viaducten. Dat zijn tunnels zoals wij ze in ons voorstel beschrijven: met drie rijstroken, geschikt voor vrachtwagens, perfect veilig, met afzuigsystemen en tracés tot acht kilometer lang!”

Meneer Orbaen, in Madrid wordt de ringweg toch ook gesloten met boortunnels van drie rijstroken?

ORBAEN Je moet appels met appels vergelijken. Wordt de ring daar ook gesloten met een racecircuit vol bochten zoals stRaten-generaal dat voorstelt? Ik weet ook niet hoe vaak die tunnel daar bovengronds moet komen om de ontsluiting te maken naar industriezones, zoals dat in Antwerpen zal moeten gebeuren.

Dodenweg

Heeft u nog bezwaren tegen het alternatief van stRaten-generaal?

ORBAEN Ons tracé biedt de snelste, veiligste en vooral kortste route. Zeventig procent van de verkeersstromen in Antwerpen gaat in oost-westelijke richting en omgekeerd. Volgens het tracé van stRaten-generaal zou het verkeer uit die richtingen helemaal langs Ekeren moeten omrijden. Je krijgt dus een heel grote en onveilige omrijdfactor.

Waarom is dat precies onveilig?

ORBAEN De aansluiting in Ekeren zorgt voor onveilige weefbewegin-

gen omdat het verkeer daar een U-vorm moet realiseren. Ze sturen de vrachtwagens bovendien over het bestaande viaduct van Merksem waar het verkeer nu al vier à vijf uur per dag stilstaat. Dat is dus geen structurele oplossing.

We nemen de informatie van stRaten-generaal er weer bij en stellen vast dat deze redenering enkel opgaat wanneer de Kennedytunnel gesloten wordt voor vrachtverkeer. Dan moeten vrachtwagens inderdaad langs Ekeren omrijden. Dat is echter niet het geval bij het alternatieve tracé van stRaten-generaal - die de Kennedytunnel open willen houden voor vrachtverkeer - maar wel bij BAM. In feite lijkt Orbaen hier dus zijn eigen tracé te bekritisieren.



De mensen van stRaten-generaal, op hun beurt, stellen zich vragen bij de veiligheid van de Oosterweelverbinding. “De meest onveilige plek op het hele traject wordt de aansluiting van de Lange Wapper op de Ring”, zegt Claeys. “Voor het verkeer uit het noorden ligt de oprit van de Lange Wapper aan de linkerkant. Vrachtwagens rijden op de autostrade aan de rechterkant. Die moeten op een kilometer afstand dus vier keer naar links om op de oprit van de Lange Wapper te geraken, en daarbij moeten ze de autostromen kruisen die rechtdoor moeten. Dat is levensgevaarlijk. Georges Allaert, professor ruimtelijke ordening van de Universiteit Gent, heeft het zelfs over een nieuwe dodenweg.”

Dwars door de stad

Eén van de vaakst gehoorde punten van kritiek op het BAM-tracé is de onmiddellijke nabijheid van woonwijken.

Meneer Orbaen, jullie tracé gaat recht door de stad, met alle gevolgen van dien voor de bewoners. Is het niet beter om het verkeer wat te laten omrijden?

ORBAEN Hoe komt u daarbij? Hebt u onze website al bekeken?

Op het Eilandje en aan het Sportpaleis liggen toch woonwijken?

ORBAEN Je kan toch niet zeggen dat ons tracé dwars door de stad loopt, het gaat over het Straatsburgdok en langs al bestaande spoorweginfrastructuur. Je mag ook niet vergeten dat we een tweede ringweg gaan aanleggen en zo een oplossing zullen bieden voor al het sluipverkeer dat vandaag door Deurne en Merksem passeert. Dat is net belangrijk voor de leefbaarheid in de regio.

De bocht maken

Meneer Claeys, jullie alternatief klinkt aannemelijk. Waarom hebben politici er dan geen oren naar?

CLAEYS Het klopt dat we tegenwind krijgen, maar dat geldt niet voor de hele politieke klasse. Heel wat politici in de Vlaamse regering, het Parlement, de Antwerpse districten en het stadsbestuur geven *off the record* toe dat ze zeer gemengde gevoelens koesteren over de Oosterweelverbinding. Dat geldt zeker voor een aantal leden van het Antwerpse schepencollege. Maar *on camera* zullen ze dat niet toegeven, omdat ze dan partijgenoten op het Vlaamse niveau afvallen. Andere politici zijn inderdaad tegenstanders van ons alternatief. Dat zijn vaak degenen die al jaren bezig zijn met het Oosterweelproject. Voor die mensen is het nu eenmaal moeilijk om 'de bocht te maken' en terug te komen op genomen beslissingen.

Een einde aan de polemiek?

BAM zelf blijft intussen stevig achter haar project staan en houdt vol dat alle alternatieven al grondig onderzocht zijn. "Zowel uit ons onderzoek met gereputeerde en ervaren ingenieurs als uit de studie van professor Horvat (*waarin het zogenaamde Horvatracé werd onderzocht, dat*

identiek is aan dat van BAM, maar dan met een tunnel in plaats van een viaduct, nvdr.) blijkt dat ons tracé met viaduct de voorkeur verdient", zegt Nick Orbaen ons aan de telefoon.

Op de website van BAM lezen we zelfs dat het stRaten-generaaltracé maar liefst vier keer onafhankelijk is onderzocht. Claeys betwist dit: "Ons tracé is slechts twee keer onderzocht. Bovendien gebeurde dat elke keer op een slordige, summiere manier en allesbehalve onafhankelijk: het onderzoek werd telkens uitgevoerd door TV SAM, het studiebureau van BAM. We hebben daarover dan ook klacht ingediend bij de Vlaamse ombudsman, en gelijk gekregen."

Eind juni kondigde de Vlaamse regering dan uiteindelijk toch een onafhankelijk onderzoek aan, waarin de drie tracés voor het sluiten van de Ring grondig zullen worden onderzocht. Claeys zegt daarover nuchter: "We zijn niet zo naïef om te denken dat het onderzoek er nu toch komt omdat de Vlaamse regering ons alternatief valabel vindt: het onderzoek komt er zuiver omdat het hele project in een schandaalsfeer baadt en het draagvlak voor het Oosterweelproject almaar verder afbrokkelt. De Vlaamse regering moest de gemoederen zien te bedaren."

Maar jullie zijn er wel blij mee?

CLAEYS Wij juichen dat uiteraard toe, zeker omdat we er al drie jaar om vragen. Er hebben zich twee studiebureaus kandidaat gesteld, wat best veel is, gezien de korte tijdsspanne, het technisch zeer ingewikkelde dossier én de sociale onrust. Dat zijn niet de gemakkelijkste omstandigheden om een onderzoek te voeren. Maar ongeacht welk van beide bureaus er uiteindelijk gekozen wordt, ik heb er goede hoop op dat ze het onderzoek op een ernstige manier zullen voeren.

Ook Orbaen toont zich tevreden over de beslissing van de Vlaamse regering: "Bij zo'n grote infrastructuurwerken zullen er altijd onenigheden zijn. Dit onderzoek is een goede manier om een einde te maken aan de polemiek over dit dossier."

Vrijdag 19 september besliste de Raad van Bestuur van BAM om het indienen van de bouwaanvraag voor de Oosterweelverbinding uit te stellen, in afwachting van de resultaten van het onderzoek.



TIKFOUTJE?

Nick Orbaen liet ons per e-mail het volgende weten:

"De kostprijs van de Oosterweelverbinding is door een beslissing van de Vlaamse Regering geplafonneerd op 1,85 miljard euro. Wanneer je dit bedrag indexeert naar het prijsniveau van vandaag komt dit, zoals door minister Van Mechelen in het Vlaamse Parlement werd gezegd, op 2,1 miljard euro. In deze prijs zitten ook alle extra maatregelen op Linkeroever vevat, alsook de stedelijke ringweg in het noorden van Antwerpen."

Volgens onze informatie blijken deze beweringen toch niet helemaal te stroken met de waarheid. Minister Van Mechelen verklaarde in juni in het Parlement dat de geïndexeerde kostprijs 2,54 miljard bedraagt, en dus niet 2,1 miljard, zoals Orbaen beweert. In een confidentiële nota van BAM aan de Europa, die dateert van oktober 2007, staat de Oosterweelverbinding geboekt op 2,52 miljard euro.

Volgens diezelfde nota blijkt ook Orbaens tweede bewering, dat in de prijs maatregelen op Linkeroever zitten inbegrepen, niet helemaal te kloppen: enkel de tunnel, het viaduct, het tolstation, de verbinding met de Antwerpse Ring en een eerste deel van de stedelijke ringweg in het noorden zitten in de kostprijs inbegrepen. Het tweede deel van de stedelijke ringweg wordt geschat op een extra 30 miljoen; de heraanleg van Burchtse Weel, Middenvijver en Sint-Annabos op 11 miljoen. Daarbij komen onder andere nog de kosten van landaankoop (180 miljoen), onteigeningen (41 miljoen) en voorbereidend studiewerk en management (125 miljoen).

Manu Claeys: "Heel wat politici geven *off the record* toe dat ze zeer gemengde gevoelens koesteren over de Oosterweelverbinding."

Vrachtverkeer door volkstuintjes

Dokter Dirk Van Duppen over fijn stof

Een ander belangrijk thema dat in dit dossier speelt, is volksgezondheid. In de discussie rond de impact van de Oosterweelverbinding op de leefbaarheid van de stad krijgen twee woorden in het bijzonder heel wat aandacht: fijn stof.

Het milieueffectenrapport (MER) dat BAM over haar tracé liet opstellen komt tot de conclusie dat “de Oosterweelverbinding geen aantoonbare invloed heeft op de concentratie van fijn stof”: die zal met andere woorden niet verhogen, noch verlagen. Toch noemt BAM de Oosterweelverbinding “een belangrijk deel van de totaaloplossing voor het huidige fijn stof”: “minder files, meer openbaar vervoer en meer transport over water.” Een aantal medici plaatste ernstige vraagtekens bij die conclusie. Eén van hen is Dirk Van Duppen, arts voor Geneeskunde voor het Volk, en lid van de districtsraad in Deurne voor de PVDA.

DIRK VAN DUPPEN In Antwerpen overschrijden we nu al systematisch de Europese normen voor fijn stof. Ik begrijp niet dat een project dat zoveel kost een status quo nastreeft in plaats van een verbetering van de fijnstofproblematiek in de stad. Bovendien verschuift het tracé van BAM de concentraties van fijn stof: het Zuid en het Kiel zullen er minder last van hebben dan nu, terwijl het fijnstofgehalte in het oosten en noorden van Antwerpen, in Deurne en Merksem dus, alleen maar zal toenemen. Maar in Deurne zit je nu al met een enorm kruispunt van autostrades. Uit een klein onderzoek in onze huisartsenpraktijk bleek dat 46 procent van onze jonge patiëntjes al een puffer gebruikt had, tegenover 4 procent in een landelijke praktijk. Natuurlijk komen veel van die kinderen bij ons uit gezinnen waar er gerookt wordt of die in minder goede woningen leven, maar het verschil is zo groot dat je niet kan ontkennen dat het verkeer er iets mee te maken heeft. Dan is zo'n project toch

waaninnig? Zeker als je weet dat er betere en bovendien goedkopere alternatieven zijn.

U staat achter het tracé van stRaten-generaal?

VAN DUPPEN Dat zou een hele verbetering zijn. (schamper) Alleen hebben zij geen prestigieuze brug natuurlijk. Ook het tolvrij maken van de Liefkenshoektunnel zou veel verschil maken (de opbrengst van die tol is voor BAM, nvdr.). 90 procent van het vrachtverkeer is niet voor Antwerpen: het gaat om doorgaand verkeer, dat dus helemaal niet in de volkstuintjes moet zijn!

Volgens de Vlaamse regering zal er toch ook aan het milieu gewerkt worden? Investeren in het openbaar vervoer maken onderdeel uit van het Masterplan Mobiliteit.

VAN DUPPEN Het project met BAM is een PPS-constructie (publiek private samenwerking, nvdr.). Dat is op korte termijn goed voor de overheid omdat ze zo zaken kan uitvoeren die ze anders niet zou kunnen financieren, maar het is natuurlijk wel het privébedrijf dat de winst opstrijkt. BAM wil met andere woorden vooral veel tolgeld en dus veel verkeer. In het Masterplan zijn er inderdaad enkele investeringen voorzien in tramroutes en de bruggen van het Albertkanaal. Nieuwe bijkomende investeringen in verkeer over water en openbaar vervoer zijn de komende 35 jaar echter uitgesloten, zolang de Lange Wapperbrug niet is terugverdiend. Erger nog: nieuwe technieken - zoals bijvoorbeeld het voorstel van professor Allaert om een containertunnel van Linker- naar Rechteroever te bouwen - of transportsystemen die concurrentieel zouden zijn met de tol van de Lange Wapper zijn uitgesloten. Dat vind ik zeer cynisch.

Omdat 't Stad écht van iedereen is

Vzw Ademloos wil een volksraadpleging over de Oosterweelverbinding

Dat de fijnstofproblematiek in het Oosterweeldossier sinds kort zo veel aandacht krijgt, is mee te danken aan de vzw Ademloos, een vereniging van Antwerpse artsen die in naam van de volksgezondheid de strijd aanbond met de Lange Wapper.

Ademloos wil die strijd voeren door burgemeester Janssens' slogan in de praktijk te brengen: als 't Stad van iedereen is, redeneerde hun voorzitter Wim van Hees, moet elke Antwerpenaar het recht hebben om zich uit te spreken over de vraag of hij die Lange Wapper over zijn stad eigenlijk wel wil. Daarom wil Ademloos van de stad Antwerpen een volksraadpleging over de Oosterweelverbinding afdwingen.

Ademloos heeft daarvoor de steun nodig van minstens 10 procent van de bevolking. Dat betekent dat minstens 48 000 Antwerpenaren van 16 jaar of ouder, ingeschreven in Antwerpen of één van de districten, hun handtekening moeten zetten op een officieel verzoekformulier. Van

Hees mikt op 50 000 handtekeningen tegen Kerstmis en rekt voor het verzamelen daarvan op de steun van vrijwilligers, maatschappelijke verenigingen en politieke partijen. Alle oppositiepartijen op het Vlaamse niveau schaarden zich intussen al achter van Hees' project.

Na drie weken inzamelen staat de teller op zo'n 7 500 handtekeningen. Als Ademloos de nodige handtekeningen bij elkaar krijgt, is de stad wettelijk verplicht de volksraadpleging te organiseren. Van Hees hoopt dat dat in februari kan gebeuren. Opdat het resultaat van de raadpleging geldig zou zijn, moeten die dag nog eens 50 000 personen ouder dan 16 jaar hun stem uitbrengen.

Het resultaat van de volksraadpleging is weliswaar niet bindend, maar de morele impact van een overweldigend 'neen' valt niet te onderschatten, zegt van Hees: “De pleitbezorgers van de Lange Wapper blijven koppig beweren dat er een groot maatschappelijk draagvlak bestaat voor hun project. Als de meerderheid van de Antwerpenaren dan 'neen' stemt, wordt het voor politici wel héél moeilijk om dit project er toch door te duwen.” ■

Lees de langere versie van dit artikel op www.dwars.ua.ac.be.

Meer informatie over de Oosterweelverbinding en het alternatieve tracé vind je op:
www.bamnv.be
www.antwerpen.be
www.stratengeneraal.be

Alle informatie over de volksraadpleging vind je op www.ademloos.be.
Als je wil helpen handtekeningen inzamelen, kan je daar ook het formulier downloaden.

Nog tot dit najaar stelt BAM een maquette van de Oosterweelverbinding tentoon op de eerste verdieping van het FelixArchief, aan de Oudeleeuwenrui 29, 2000 Antwerpen. De infotoonstelling is toegankelijk voor het publiek elke woensdag van 13u tot 19u30.

Op zondag 19 oktober zendt Panorama op Canvas een reportage uit over de Oosterweelverbinding.

Dirk Van Duppen (l.) en Wim van Hees



© 2008 StampMedia Haik Guevorkian

Knack
presenteert
De Strafstestudent
3^{de} zit



Dé breinbreker:
wie wint de
Polo BlueMotion?



Jouw studentenstoten zijn nog straffer?

Sleep eindelijk eens een échte trofee in de wacht en schrijf je nu in op www.destrafstestudent.be. Warm vanaf **15 september** je brains op tijdens de oefenrondes en doe mee aan de echte eindstrijd vanaf **15 oktober**. Daag je tegenstanders uit, speel ze naar huis en keer met een **VW Polo BlueMotion** terug naar je kot! Je maakt ook kans op PlayStation consoles en Buzz! games of één van de vele andere fantastische prijzen.

PlayStation.



Knack

www.destrafstestudent.be

Naakt 2.0

TEKST: MAXIE ECKERT & TOM VINGERHOETS

ILLUSTRATIE: SEBASTIEN GREFFE

Barack Obama heeft het, net als Tom Lanoye en honderd miljoen anderen: een account op Facebook, een zogenaamd *social network*. Nog steeds weet ik niet of ook ik Facebook nodig heb. Gedurende de volgende vier weken wil ik daar achter komen.

Het is vandaag 1 augustus, mijn eerste dag op Facebook. Ik vul in: mijn naam, geboortedatum, geslacht. Toegang tot deze data heeft op dit moment enkel Facebook. Maar dit is nog maar het begin, dit is dag één.

Ik laat heel wat vakjes wit: ben ik geïnteresseerd in mannen of vrouwen? Wat is mijn politieke overtuiging? Ben ik gelovig? Heb ik een relatie? "Bij het aanmelden worden gebruikers uitgenodigd om een groot aantal persoonlijke en intieme gegevens vrij te geven. Hoewel dit vaak niet verplicht is, behoort het tot de spelregels en is de verleiding groot om het

profiel zo volledig mogelijk in te vullen", vertelt Peter Mechant, medewerker van de studiegroep rond Media en ICT die verbonden is aan de Universiteit Gent. In het algemeen geldt: hoe jonger de gebruikers, des te onbehoedzamer wordt er omgegaan met persoonlijke informatie. "Volwassenen zien het web als een supplement op hun offline activiteiten, terwijl jongeren het verschil tussen online en offline in sterke mate negeren", stelt Peter Mechant.

Oppervlakkig bekeken is Facebook een mengsel van dingen die al langer bestaan: de profielpagina ziet eruit als een curriculum vitae, of als een vriendjesboek voor volwassenen. Facebook heeft een e-mailprogramma en een elektronisch adresboek. Door een functie 'evenementen' kunnen feestjes worden aangekondigd en uitgenodigde vrienden bevestigen hun komst per muisklik. Iedereen kan zo zijn eigen netwerk opbouwen en afbeelden, maar pas als vrienden en ken-

nissen deelnemen, heeft Facebook zin. Ik zoek een vijftal personen op waarvan ik zeker ben dat zij ook een account hebben. Een paar uur later hebben enkelen mijn aanvraag tot Facebookvriendschap bevestigd. Nu gaat de bal aan het rollen: vrienden van mijn Facebookcontacten voegen mij aan hun vriendenlijst toe. Op het einde van mijn eerste dag heb ik zestien vrienden.

HET FACEBOOK-PRIKBORD: ZEGEN OF VLOEK?

6 augustus. Facebook heeft een nieuwe fan. Wie graag personen googlet, vindt Facebook het *non plus ultra*. Urenlang klik ik mij van profiel tot profiel, bekijk foto's en lees berichten op andermans prikborden. Iedere Facebookgebruiker heeft een zogenaamd prikbord, waarop zijn vrienden berichten kunnen achterlaten en lezen. Een bericht bevat de profielfoto van de auteur en het tekstbericht zelf, en bepaalt wat andere gebruikers over ons denken. Wetenschappers van de West Virginia

Requests

- 1 friend suggestion
- 3 friend requests
- 1 buy your friends request

Applications

Edit

- Photos
- Groups
- Events
- Marketplace
- Birthday Calendar
- Super Wall

▼ more

Sponsor



Invite Your Friends
Use our simple tools to enable you to quickly invite and connect with your friends on Facebook.

Birthdays

See All

- Today
Jan Janssens
- Tomorrow
Peter Peetersen

People You May Know

See All



X



X

Netlog wordt ook wel eens de Belgische MySpace genoemd. Het werd ontworpen door twee Aalstenaars en heeft nog steeds zijn hoofdzetel in Gent. Met zijn meer dan 35 miljoen leden verspreid over 19 landen weet Netlog succes te boeken tot buiten de grenzen van België: Netlog is marktleider in België, Italië, Oostenrijk, Zwitserland, Roemenië en Turkije. In België is het volgens CIM Metriweb zelfs de meest bekeken website (13,5 miljoen bezoekers per dag). Op zijn profiel kan de Netlog-gebruiker onder andere blogs posten, foto's en video's delen, muziekspeellijsten publiceren, tot groepen toetreden en *events* organiseren. Netlog maakt gebruik van localisatietechnologie (*geotargeting*) waardoor de informatie die de gebruiker krijgt gepersonaliseerd is volgens zijn profiel.

University stelden vast dat wij (zij het onbewust) conclusies trekken over de eigenaar van een prikbord op basis van de foto's die bij de berichten horen. Hoe aantrekkelijker je vrienden op de foto's lijken, des te hoger wordt jouw eigen attractiviteit ingeschat – en andersom: “Men heeft er geen voordeel bij om er beter uit te zien dan zijn vrienden”, concluderen de Amerikaanse onderzoekers.

Het prikbord onderscheidt Facebook van andere internetgebaseerde communicatie zoals e-mail, chatrooms en discussiegroepen: een Facebookgebruiker bepaalt niet langer enkel zelf het beeld dat zijn omgeving van hem heeft, nee, het is zijn omgeving die zijn imago stuurt. Gênantie of ergerlijke prikbordberichten worden immers zelden door de eigenaar verwijderd; het gevoel de ongeschreven wetten van de *Facebookcommunity* te

breken, houdt ons tegen. Elke tweede gebruiker van Facebook geeft dan ook toe dat er foto's of berichten aan zijn account gelinkt zijn waarvan hij niet wil dat zij met hem geassocieerd worden.

RED ONZE PLANEET, MAAK VRIENDEN, MAAR VOORAL: VERTEL OVER JEZELF!

10 augustus. Een vriend nodigt mij uit om deel te nemen aan een virtueel kussengevecht. ‘Pillow fight’ is één van de duizenden applicaties die niet door Facebook zelf zijn ontworpen, maar door haar gebruikers. Voor het gebruik van deze extra programmaatjes moet een gebruiker de applicatie aan zijn account toevoegen. Een database bevat alle applicaties die wij nodig hebben om onze tijd te verdoen, gaande van quizen (ontmantel je seksuele persoonlijkheid) tot spelletjes (pokeren met je vrienden). Maar amusement is niet alles: sommige programmamakers doen iets voor de armen van deze wereld en het milieu. Hun projecten dragen namen zoals ‘Earthkeepers’ of ‘Donate Rice’. Timberland belooft bijvoorbeeld om in Noord-China het planten van bomen te sponsoren. Facebookgebruikers kunnen het project steunen door virtuele zaadjes naar hun contacten te sturen. Als vijf vrienden de virtuele zaadjes accepteren,

duus de applicatie ‘Earthkeepers’ aan hun account toegevoegen, kan de afzender zien welke soort boom er geplant wordt van zijn zaadjes.

Opdat een applicatie aan mijn account wordt toegevoegd, ben ik verplicht om de ontwikkelaars toegang te geven tot mijn profielinformatie. Leo Neels, professor mediarecht aan onze universiteit, weet waarom: “Alle bedrijven die consumentenprodukten aanbieden, zijn geïnteresseerd in persoonlijke informatie van verbruikers.” De ontwikkelaars van Facebookapplicaties doen eigenlijk hetzelfde als winkelketens met getrouwheids- en voordeelkaarten: als wij onze persoonlijke voorkeuren prijsgeven, worden wij beloond met een voordeelbon – of een kussengevecht, zoals in mijn geval.

In tegenstelling tot een klantenkaart van een winkelketen weten wij – en Facebook – echter niet wie in onze profielen kan snuffelen, want “Facebook stelt geen onderzoek naar platformontwikkelaars in en keurt platformontwikkelaars vooraf niet goed.” In hetzelfde document over zijn privacybeleid onttrekt Facebook zich aan alle verantwoordelijkheid over hoe ontwikkelaars met onze persoonlijke data omgaan: “Facebook kan niet controleren hoe dergelijke platformontwikkelaars de persoonlijke informatie die ze met de platformtoepassingen verzamelen, zullen ge-

bruiken.”

Onze persoonlijke gegevens worden ook door Facebook zelf verhandeld: “Facebook kan informatie uit je profiel gebruiken zonder jouw identiteit bekend te maken aan derden. We doen dat bijvoorbeeld om te kunnen zien hoeveel mensen in een bepaald netwerk van een bepaalde muziekgroep of film houden, om advertenties en promoties op maat te maken,” en verder: “We denken dat dit in je voordeel werkt. Je kunt meer te weten komen over de wereld om je heen.” Een goed ge-



informeerde consument is een goede consument, zeg maar. Aan potentiële adverteerders wordt beloofd: “geavanceerd doelgericht adverteren - gericht op leeftijd, geslacht, woonplaats, interesses en meer.” Deze strategie kent slechts één grote winnaar: Facebook. Vorig jaar heeft Microsoft voor een kleine 1,6 procent aandelen aan Facebook de volle 240 miljoen dollar betaald. Op dat moment was Facebook dus 15 miljard dollar waard. Ter vergelijking: de waarde van de bank Fortis werd in juli dit jaar op 23 miljard dollar geschat.

Facebook maakt het mogelijk om vriendschappen te onderhouden via web 2.0, ons te vermaken en onze planeet te redden. In ruil daarvoor geven wij ons bloot, zodat ons reclame bereikt die aansluit bij onze leeftijd, opleidingsachtergrond en burgerlijke staat. Willen wij dit wel? “In de regel springen we allemaal onzorgvuldig om met persoonlijke informatie, zij het vaak onbewust. Met het delen van persoonlijke informatie is in principe niets mis, zolang men er zich van bewust is dat te doen en zolang men dat wenst te doen,” vindt Leo Neels.

Wat wij over onszelf vertellen, is echter niet enkel interessant voor bedrijven die producten aan ons willen verkopen, want “ook potentiële werkgevers zijn benieuwd naar

Ning werd opgericht in 2004 en is vandaag de drijvende kracht achter zo'n 275 000 sociale netwerksites die worden gehost op haar servers. Gebruikers kunnen met behulp van Ning hun eigen sociale netwerksites aanmaken zonder dat zij over veel technische bagage hoeven te beschikken. Ning biedt hiervoor verschillende tools aan die de gebruiker dan naar zijn eigen voorkeuren kan toepassen. Het doel is iedereen de mogelijkheid geven een netwerksite te creëren over zijn eigen interessegebied en zo online *communities* te vormen. Het aanmaken van een netwerksite is gratis, maar dan moet je wel vrede nemen met reclame op je website. Wil je zelf controle hebben over de reclame op je netwerksite, dan betaal je maandelijks lidgeld.

de details van wie bij hen komt solliciteren” waarschuwt Peter Mechant. “*Social network sites* bevatten een immense hoeveelheid aan persoonlijke informatie, die in principe nooit gewist wordt. De zelfonthulling op een profielpagina kan jaren later een probleem vormen, bijvoorbeeld op het moment dat de gebruiker begint te solliciteren. Uit verschillende empirische studies blijkt echter dat gebruikers van sociale netwerksites hier zelden aan denken.”

WEINIG FACEBOOKVRIENDEN = NIET AANTREKKELIJK

17 augustus. Terwijl een student gemiddeld 246 Facebookvrienden heeft, heb ik er op dit moment slechts een klein dertigtal. Volgens onderzoekers van de Michigan State University moet ik mij zorgen maken: niet enkel de prikbordberichten bepalen namelijk wat men van mij vindt, maar ook mijn aantal Facebookcontacten. Een honderdvijftigtal proef-

personen beoordeelde in opdracht van de wetenschappers de aantrekkelijkheid van anderen op basis van hun Facebookprofiel. Resultaat: gebruikers met veel vrienden (meer dan 300) lijken aantrekkelijker dan iemand met een honderdtal vrienden. “Wie populair is op Facebook (en dus veel vrienden heeft), wordt gemakkelijker geassocieerd met iemand die in het offline leven over meer sociale competenties beschikt, en fysiek aantrekkelijker zal zijn dan anderen”, schrijven de communicatiewetenschappers. Nóg meer vrienden (tussen 500 en 900) doen de attractiviteit echter weer dalen tot het niveau van de gebruikers met 100 vrienden.

DE KLEINE LETTERS

22 augustus. Het is zomervakantie. “X heeft nieuwe foto's toegevoegd” is deze maand een betrouwbare melding dat X pas terug is van een reis en zijn indrukken wil delen. Facebook maakt het mogelijk: een paar keer

klikken en al je vrienden kunnen je foto's zien. Sinds gisteren ben ik zelf terug van op vakantie. Zou ik mijn foto's ook online zetten? De gebruiksvoorwaarden van Facebook hakken de knoop door: door het uploaden van foto's geef ik automatisch en onherroepelijk toestemming aan Facebook om mijn foto's te gebruiken, te kopiëren en te verdelen “voor elk doel, commercieel, reclame-gerelateerd of anderszins”. De gebruiker blijft echter eigenaar van het geüploadde, want, zo Leo Neels, “naar Belgisch recht is overdracht van auteursrechten enkel geldig met schriftelijk bewijs.”

29 augustus. Mijn Facebookaccount is nu vier weken oud. Via Facebook ben ik terug in contact gekomen met een oude vriendin die in het buitenland woont, en kan ik foto's zien van haar studententijd in Tel Aviv, en van haar reis naar Iran. Facebook toont de foto's, en daarom zal ik waarschijnlijk ook wel lid blijven. ■

LINKEDIN // ZAKELIJK NETWERKEN

LinkedIn werd in 2003 opgericht is en telt meer dan 25 miljoen gebruikers. De gebruikers zijn over het algemeen professionals die op deze manier online een weergave hebben van hun zakelijk netwerk. Het profiel van een gebruiker is een soort online cv waar zijn diploma's en professionele verdiensten op te vinden zijn. Het hoofddoel van LinkedIn is dan ook een plaats te bieden waar mensen online kunnen netwerken. Door de online weergave van de netwerken is het voor gebruikers gemakkelijk om uit te zoeken via wie ze in contact kunnen komen met de persoon die ze nodig hebben. Hierdoor vormt het netwerk een uitgelezen manier voor werkgevers om geschikte werknemers te vinden en omgekeerd.

UA internationaal bij beste werkgevers

Het populair-wetenschappelijke tijdschrift The Scientist publiceert in november een rangschikking van internationale universiteiten en wetenschappelijke instellingen. Het gaat om een internationaal onderzoek, waarbij personeelsleden via het internet zijn bevraagd over thema's als jobtevreidenheid, onderzoeksomgeving, infrastructuur, loon, beleid en onderwijs. De Universiteit Antwerpen maakt deel uit van de top tien.

uit de pers gepluukt

Kunsten aan de UA

Het was al aangekondigd in het beleidsplan van de Antwerpse associatie: het hoger kunstonderwijs krijgt zijn plek in de universiteit. Met de installatie van de associatiefaculteitsraad Kunsten gaat de academisering van de kunstopleidingen in de Antwerpse associatie gezwind verder. Het einddoel is gekend: in Antwerpen is er gekozen om de opleidingen Beeldende Kunsten, Conservatie en Restauratie, Drama en Muziek samen te brengen in een nieuwe faculteit. Opvallend is dat die samenwerking zich niet uitsluitend manifesteert binnen de humane wetenschappen. Er lopen ook projecten bij de Nanofysica, de Chemie en de Informatica.

Stijging inschrijvingen hoger onderwijs

Aan de Vlaamse universiteiten deden zowat 10 procent meer eerstejaars hun intrede dan vorig jaar. Bij de start van het academiejaar kunnen zowat alle Vlaamse universiteiten, maar ook hogescholen, positieve cijfers voorleggen. De studenten lijken anno 2008 voornamelijk te kiezen voor 'zekere' opleidingen, zoals Economie. Wetenschappen zitten in de lift, al blijven de aantallen, zeker gezien de vraag op de arbeidsmarkt, klein. "Na al die jaren merken we dat wanneer de conjunctuur het minder doet, er meer studenten kiezen voor een richting met veel kans op werk", zo klinkt het aan de UA. "Dat merk je ook aan de cijfers van de faculteit Letteren en Wijsbegeerte. Bij ons is er een daling van 16 procent."

kort over onderwijs

Tolkenopleiding Gebarentaal

Lessius Hogeschool start met de eerste tolkenopleiding voor Vlaamse gebarentaal. Daarmee is er vanaf nu een academisch antwoord op een dringende vraag naar tolken voor doven en slechthorenden. De Vlaamse gebarentaal heeft een enorme weg afgelegd. Pas in 2006 werd ze erkend als officiële taal. De opleiding is een combinatie van praktijk en theorie. Zo worden er lessen grammatica en geschiedenis van de dovencultuur gegeven. Afgestudeerden kunnen onder andere terecht in media of onderwijs.

Internationale document- fraude in onderwijs

Asielzoekers blijken erg vindingrijk om Europa binnen te raken. Steeds meer jongeren geven zich uit als buitenlandse student en dienen een toelatingsaanvraag in voor Europese universiteiten en hogescholen. Op die manier kunnen ze een visum verkrijgen.

Europese onderwijsinstellingen vragen maatregelen, terwijl de Vlaamse universiteiten de reglementering voor studentenvergunningen net willen versoepelen. Het probleem kwam ter sprake op het Europees onderwijscongres EAIE in Antwerpen.

Doel, verloren folklore?

Een polderdorp met pit

TEKST: ARIADNE VAN DEN BROECK

FOTO'S: MAXIE ECKERT

Diep verscholen tussen groene vlakten en grijze industrie, ligt het met uitsterven bedreigde Doel. Op een steenworp van Antwerpen en in de schaduw van twee dampende koeltorens: een unieke plek voor een uniek dorp.

Een wit spandoek met daarop de woorden "Nooit een dok door Doel, Doel zal blijven!!!" heet ons verbitterd welkom. Het is de kern van een boodschap die het hele dorp lijkt te bezielen. En dat Doel wel degelijk een ziel heeft, blijkt uit de gedreven getuigenissen van haar inwoners. "Vlaanderen zou zijn erfgoed beter moeten beschermen", meent Pol Putseijs, een jonge vader die sinds drie jaar net buiten het dorp woont. "Het eerste huis dat ze kwamen slopen, dat beeld vergeet ik nooit."

Al aan de rand van het dorp wordt duidelijk hoe erg Doel er aan toe is. Gapende openingen aan weerszijden van de straat tonen de plekken die ooit 'thuis' werden genoemd, maar nu niet meer zijn dan door onkruid overwoekerde kavels. Littekens van slingerende sloopkogels en razend bulldozergeweld. Nu is het er stil, maar langzaam aftakelende

huizen schreeuwen nog steeds om aandacht. Een hulpkreet die kracht wordt bijgezet door harten die we kriskras tegenkomen op afbladerende deuren en raamkozijnen. "Die heb ik erop geschilderd", fluistert Sabine ons toe. "Ze symboliseren de liefde voor de woning. Ik schilder ze op elk verlaten pand." Met plezier poseert ze met haar vriend en kattenkroost voor haar pittoreske huis. "Ons zullen ze moeten buiten dragen!" In hun stem klinkt een vastberadenheid door die bestand is tegen elke sloophamer. En ze zijn niet alleen. Een zeldzame solidariteit ligt als een pleister over de wonden van Doel. Hoe langer we in dit bijzondere polderdorp zijn, hoe meer we beseffen dat Doel niet van plan is om met de witte vlag te zwaaien.

De hoofdstraat brengt ons naar het kloppende hart van Doel, de dorpskern. Men kan beweren dat Doel stervende is, maar dood is het allerminst. Op een terrasje in de zon heerst een uitgelaten sfeer onder de dorpsbewoners. Op de vraag waarom Doel moet blijven, krijgen we het ludieke antwoord: "Doel is vakantiegevoel!" Wandelend langs het water van de Schelde beseffen we wat ze bedoelen.

En waar we ook gaan, het typische idealisme is niet ver zoek. Stefaan Willaert van café De Doolen (de eerste naam van Doel) kwam speciaal in het dorp wonen uit protest. "Ons land heeft nood aan kleine gemeenschappen zoals Doel, waar dorpingen nog echt bij elkaar terecht kunnen." De sfeer van zo'n kleine gemeenschap snuiven we ten volle op aan het dorpsplein. Luid joelende jongetjes vermaken zich in de speeltuin, terwijl twee meisjes zorgvuldig een boeketje samenstellen op hun hurken in het gras. Een kranig ouderpaar fietst ons vrolijk zwaaiend voorbij. Dit is Doel zoals het werkelijk is: een dorp dat leeft en wil blijven leven.

Een eindje verder maken we kennis met Jeroen en Martine in hun kunstatelier. Jeroen geeft ons een kritische kijk op de politieke en juridische kant van de zaak. Van een beslist

beleid zoals minister-president Kris Peeters het voorstelt, is er volgens hem geen sprake: "De bestemming van Doel is nog steeds woongebied. Men is dus verkeerd bezig en zou beter op z'n stappen terugkeren. Dat hoeft geen teken van zwakte te zijn, soms is dat simpelweg nodig voor een goed beleid." De tentakels van de overheid hadden Jeroen en Martine even stevig in hun greep. Zij waren één van de beklagden die begin september voor de rechtbank moesten verschijnen wegens diefstal van water, maar werden vrijgesproken dankzij voldoende tegenbewijs. Maar het hoofd laten hangen wil het koppel niet doen. "Wij proberen Doel te helpen waar het kan. Niet alleen omdat het een mooi dorp is, maar vooral omdat we in een democratische rechtsstaat leven." Jeroen werpt een gemoedelijke blik op zijn atelier. "Noem het maar *activisme*", glimlacht hij. ▶







Doel, wat met de wet?

Een dorp met controversen

TEKST: ARIADNE VAN DEN BROECK

FOTO: MAXIE ECKERT

Een bezoek aan Doel gaf ons een mooi beeld van hoe het dorp zich moedig over-eind tracht te houden in de crisis, maar liet één kant van het verhaal onbelicht. Wie schuilt er achter de afbraakwerken en meer nog: waarom moeten ze plaatsvinden? En hoe zit het nu werkelijk met de legaliteit van dit project? We vroegen meer informatie aan de Maatschappij Linkerscheldeover (MLSO) over deze complexe materie. MLSO stippelt het grondbeleid van het havengebied op de Linkerscheldeover uit en beschikt hiervoor over een voorkooprecht. Een verhelderend interview met 'de tegenpartij'.

De bestemming van Doel op het gewestplan is een belangrijk twistpunt in deze zaak. Velen beweren dat de afzonderlijke sloopvergunningen formelijk wel in orde zijn, maar dat een effectieve gewestplanwijziging van het dorp nodig is voor de afbraak ervan, aangezien het nog steeds geklasseerd staat als woongebied. Klopt dit?

MLSO Weinig mensen weten dat vijfenegentig procent van de Doelenaars hun woning vrijwillig hebben verkocht aan MLSO; er zijn nog maar acht eigendommen in privaat bezit. Sommige inwoners kregen na verkoop een contractueel zakelijk recht van tijdelijke bewoning. Eind augustus 2009 zullen die rechten verstrijken. Andere huizen kwamen leeg te staan en werden gekraakt. Daardoor takelden die woningen snel af en nam het onveiligheidsgevoel bij de resterende inwoners toe. Uiteindelijk zag de burgemeester van Beveren zich in 2004 genoodzaakt de afbraak te bevelen

van 42 woningen. Om hernieuwd kraken te voorkomen werden de nutsvoorzieningen grondig ontkoppeld. Gevolg was wel dat de woningen bij gebrek aan verwarming en door de leegstand sneller vochtig werden en verkilden. Daarom moeten ze op hun beurt zo snel mogelijk verwijderd worden. Na sloop worden de gronden met teelaarde bedekt en als groene ruimte onderhouden. Dat is niet strijdig met Doels functie als woongebied en er is dus geen gewestplanwijziging nodig. Twee rechtbanken hebben dan ook de vorderingen om de afbraakwerken stop te zetten, afgewezen.

Maar hoe komt het dan dat de pers voornamelijk het standpunt naar voren brengt dat de hele situatie illegaal is?

MLSO De pers brengt meestal slechts beelden van afbraak met bulldozers; dat schokt. Oorspronkelijk was het de bedoeling om zoveel mogelijk sloopafval te recupereren en als het ware steen per steen af te breken. Acties van tegenstanders heb-

ben dit verhinderd, zodat MLSO verplicht werd om onder politiebescherming bulldozers te gebruiken. Maar zo'n informatie wordt vaak achtergehouden. De meeste mensen hebben enkel foto's en videobeelden van de afbraak op hun netvlies staan. Dat wekt het gevoel van minachting door de overheid op, hoewel die zich volledig gehouden heeft aan gerechtelijke uitspraken.

Hoe gaan jullie om met de reacties van de actievoerders?

MLSO De rechten van de actievoerders zijn tot op heden altijd gerespecteerd in zoverre deze ook wettig waren. Het actiecomité heeft tot nu toe tientallen procedures gevoerd. Sommige hadden succes, andere niet. Wanneer de acties de veiligheid in gevaar brengen of de uitvoering van de werken onmogelijk maken, wordt er een beroep gedaan op de politie. Een open communicatie over de besluitvorming staat hierbij steeds centraal.



“
Weinig mensen weten dat vijftien procent van de Doelenaars hun woning vrijwillig hebben verkocht aan MLSO.
”

Vaak laat men enkel deze actievoerders aan het woord. Welke aandachtspunten in de Doelzaak komen volgens jullie te weinig aan bod en zouden jullie graag benadrukt willen zien?

MLSO Men verliest te vaak uit het oog dat de overheid alle moeite doet om verschillende doelstellingen te verwezenlijken én met elkaar te verzoenen. Zo heeft zij beslist dat de haven op de linkeroever uitgebreid moet worden, rekening houdend met het enorme BNP dat de Antwerpse haven ons oplevert en haar belang voor onze economie en tewerkstelling. Tegelijk heeft de overheid ook aandacht voor het behoud van de natuur en betreft ze natuurverenigingen in het overleg. Doelstellingen, middelen en consequenties worden steeds zorgvuldig tegenover elkaar afgewogen. Het spanningsveld in de Doelzaak bestaat erin dat het particulier belang van de eigenaars en inwoners van een dorp tegenover het economisch en financieel welzijn van een ganse metropool staat. Als men dit contrast wat meer zou benadrukken, zou de afweging snel gemaakt zijn.

Toch wordt de beslissing van de overheid sterk betwist en is er chaos en verontwaardiging. Is dit

volgens jullie te wijten aan gebreken in de jarenlange organisatie van het Doelproject?

MLSO De reglementering is ontzettend ingewikkeld geworden. Het is bijna onmogelijk om niet ergens een regeltje over het hoofd te zien. De overheid doet echter enorme moeite om de regels te respecteren en herstelt haar fouten zo snel mogelijk. Afwegingen maken tussen openbaar en particulier belang is niet gemakkelijk. Eens gemaakt zou men ze moeten respecteren. Dat is natuurlijk moeilijk wanneer men zelf persoonlijk betrokken is en het wordt daarom niet altijd aanvaard. Het zijn die protestacties die de chaos creëren. De verontwaardiging is tot op zekere hoogte te begrijpen, maar men mag niet vergeten dat aan eenieder een genereus aanbod werd gedaan tot verkoop en hervestiging. Men heeft het recht dat te weigeren. Men heeft het recht hier legaal actie tegen te voeren. Maar wat er gebeurt bij de acties kan moeilijk nog legaal worden genoemd. Een open dialoog is pas mogelijk als het spel eerlijk wordt gespeeld en niet alleen de overheid maar ook de burger zich aan de wet houdt. ■

Cultuur

Strook

Met 'Kensington Heights' - genoemd naar de buurt in Toronto waar ze repeteren - zijn The Constantines toe aan hun vierde studioalbum. De plaat begint zeer sterk met de uitblinker 'Trans Canada', het soort nummer dat rustig begint om dan halverwege te exploderen op het zich steeds herhalende ritme en de rauwe stem van Bryan Webb. Daarna moet de *drive* van de eerste nummers plaats ruimen voor wat meer epische songs en ballads zoals 'Time Can Be Overcome'. Is het de leeftijd? "What do you know? Still living, still young. Tomorrow is no burden. Time can be overcome" is dan misschien toch een beetje te hoopvol? Toch zijn de nummers verre van slecht, maar ze gaan wat sneller vervelen en kunnen niet tippen aan het oudere en rijkere werk van deze Canadese rockers.

The Constantines



de donderdagen #17

Op 16 oktober neemt een horde onbekende artiesten de Singel over. Om u bij te staan in tijden van hartverscheurende dilemma's, doet *dwaars* een greep uit het programma. Tuning People brengt zijn nieuwe creatie 'Worm'. De muziekinstrumenten zijn zelfgemaakt, en het arsenaal bestaat uit onder meer een drupelmachine en een radiale phonodrummer. De activiteiten van de groepsleden worden gefilmd en geprojecteerd, zodat geluid en beeld samen theater vormen. 'Hauts Cris (miniature)' is de nieuwe voorstelling van de Franse kunstenaar Vincent Dupont. Hij neemt ons mee naar een woonkamer in miniatuurvorm. Geen onbelangrijk detail: Dupont is één van dé Franse theaterrevelaties van het moment. Dj Merdan Taplak verzoent wereldmuziek met elektronische dansmuziek. Door de internationale vakpers wordt hij bestempeld als één van de grote talenten in zijn genre.

door Sarah Schrauwen & Tom Vingerhoets

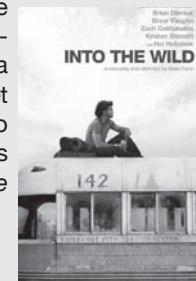
Into the Wild (2007)



'Into the Wild' is gebaseerd op het gelijknamige boek van Jon Krakauer, die aan de hand van dagboekfragmenten en gesprekken met naasten de laatste reis van 22-jarige backpacker Christopher Johnson McCandless reconstrueert. Hij begon zijn reis in 1990 en kwam in 1992 om in zijn 'Magic Bus', door één grote inschattingsfout: de natuur is niet vredig en behulpzaam, maar genadeloos. De film is opgenomen op locatie (in Alaska), en dat levert adembenemende beelden op. Sean Penn regisseert zijn acteurs op zo'n manier dat de film haast als een documentaire overkomt. Hoofrolspeler Emile Hirsch ('Lords of Dogtown', 'Alpha Dog') leeft zich volledig in in zijn personage, wat het waargebeurde verhaal alleen maar kracht bijzet. 'Into the Wild' raakt bij iedereen een gevoelige snaar, zelfs de meest overtuigde macho's en koele *ice queens*. En terecht.

Regisseur: Sean Penn

Met: Emile Hirsch, Jena Malone en Vince Vaughn



Eigen eerst gelijk

FOLKER DEBUSSCHER

Pro

Eenvoudig, transparant én rechtvaardig

Het jobstudentenstatuut is VVS al langer een doorn in het oog. Het is kaffkaiaans ingewikkeld en discrimineert net die studenten die het hele jaar moeten werken om hun studie- en/of leefkosten te betalen. Studenten die tijdens het academiejaar meer dan 23 dagen (moeten) werken, ondervinden namelijk dat werkgevers vaak anderen verkiezen die wel nog het gunsttarief genieten. Met sporadisch werkende studenten kunnen werkgevers stevig besparen op loonkosten. Het wetsvoorstel Vercamer lost deze discriminatie op en maakt alles transparanter en eenvoudiger.

Vercamer breidt de twee keer 23 dagen uit naar drie maanden. Tijdens juli, augustus én september kan elke student onbeperkt werken aan een gunstig solidariteitstarief én onbeperkt verdienen terwijl je ten laste blijft van je ouders én je kinderbijslag behoudt. Dat is een sterke vereenvoudiging. Het maakt bovendien een eind aan de ingewikkelde telling van gewerkte dagen en de financiële afstraffing bij overschrijding.

Werken tijdens het jaar blijft mogelijk, maar dan voor iedereen aan het gewone sociale tarief van 13,07 procent. Zo maken de studenten die echt moeten werken evenveel kans op een job. Vrezen voor minder loon is niet helemaal terecht. De sociale bijdragen leveren vakantiegeld op en maken het uiteindelijke loonverschil verwaarloosbaar. Met een jobkorting en werkbonus kan je netto zelfs meer overhouden dan wanneer je werkt aan jobstudententarief. Wel moet het voorstel nog worden bijgestuurd zodat ook buitenlandse studenten en studenten ouder dan 25 jaar van het jobstudentenstatuut kunnen genieten. Van alle alternatieven biedt het voorstel Vercamer een oplossing die eenvoudig, transparant én rechtvaardig is. Want een jobstudentenregeling die nadelig is voor die studenten die er het meeste nood aan hebben, is voor VVS onaanvaardbaar.

Gilles Verschoore is lid van de Raad van Bestuur van VVS, de Vlaamse Vereniging van Studenten

Werken is voor een student geen overbodige luxe. Op die enkelingen na wiens hele leven door hun ouders of suikerfamilie betaald wordt, hebben de meesten van ons het geld dat ze tijdens de vakantie of onder het jaar verdienen hard nodig.

Joëlle Milquet, federaal minister van Werk en Gelijke Kansen, heeft een voorstel klaarliggen om de huidige regeling rond jobstudenten te vereenvoudigen en te egaliseren, gebaseerd op een ontwerp van CD&V-kamerlid Stefaan Vercamer. Niet iedereen ziet dit echter als een stap in de goede richting.

dwars nam een kostbare vakantiedag op, verloor prompt het kindergeld, maar zag toch enkele bomen door het bos.

Contra

De student, de werkgever én de economie zouden de dupe zijn

Ook buiten de zomermaanden doen kleinhandelaars, bakkers en horeca noodgedwongen een beroep op studentenaarbeid. Hun vriendelijk tarief buiten de zomermaanden schrappen, zoals CD&V-kamerlid Stefaan Vercamer voorstelt, schaadt dus de economie. Bovendien is ook de jobstudent de dupe want hij houdt netto minder over. UNIZO stelt voor de jobstudent zelf te laten bijhouden hoeveel dagen hij werkt, met een jaarlijks maximum van vijftig dagen of vierhonderd uren aan het vriendelijke tarief. Alle werkdagen of -uren erboven worden belast aan het normale werknemers- en werkgeverstarief. In het UNIZO-voorstel is de werkgever enkel verantwoordelijk voor die dagen waarop hij de jobstudent tewerkstelt.

Momenteel kan een jobstudent jaarlijks 23 dagen tijdens de zomermaanden werken en nog eens 23 erbuiten. Overschrijdt de student dat aantal, dan draait de werkgever ervoor op. Dat is een onhoudbare situatie. Maar het voorstel-Vercamer is alvast niet de oplossing voor de

huidige situatie. Immers, door de goedkopere studentenaarbeid buiten de zomermaanden te verbieden, zouden bijvoorbeeld bakkers in het weekend nog moeilijker personeel vinden. Het voorstel ziet ook de personeelsnoden van de kleinhandel en de horeca volledig over het hoofd. Bakkers zouden niet alleen meer moeten betalen voor de zondagse student, ze zouden er ook veel moeilijker vinden: de student in kwestie zal zelf immers minder overhouden.

Ten slotte, kamerlid Vercaemer argumenteert dat jobstudenten nu laaggeschoolden uit de markt zouden prijzen. Dat klopt niet. Veel bedrijven vinden niet genoeg mensen. Bovendien wil kamerlid Vercamer jobstudenten geen 50 dagen maar tot 69 dagen laten werken. Dus nog 19 dagen meer dan in het UNIZO-voorstel. Hoe valt dat te rijmen met zijn vrees dat jobstudenten het werk zouden afnemen van 'gewone' werknemers?

Karel Van Eetvelt is gedelegeerd bestuurder van UNIZO, de Unie van Zelfstandige Ondernemers

Een tipje van de sluier

CISKA HOET

“De sluier is onderdrukking.” Met deze stelling besluit Geert Van Istendael zijn essay in De Standaard van 23 augustus 2008 en zorgde hij meteen voor een nieuwe episode in het hoofddoekendebat. Dat hij in datzelfde essay de argumenten van zijn ‘jonge’, ‘progressieve’ tegenstanders louter op die basis van tafel veegt en afdoet als ‘onnozel’, wil ik hier nog terzijde laten. Wel is het storend dat deze hele discussie soms op een weinig genuanceerde manier gevoerd wordt.

Zo is het bijvoorbeeld verbazend dat Van Istendael en de zijnen, in navolging van de al even rechtlijnige Etienne Vermeersch, niet lijken te zien dat een symbool altijd contextgebonden is en bijgevolg drager kan zijn van verschillende uiteenlopende betekenissen. Natuurlijk kan een hoofddoek onderdrukkend zijn, en natuurlijk moet onderdrukking bestreden worden. Alleen heeft niet elke vrouw dezelfde motieven om er één te dragen en kan het voor haar dus net zo goed een teken van vrijheid zijn.

Voorts hoor je nooit over hoe mannen (of mensen in het algemeen) onderdrukt kunnen worden door totalitaire regimes: niet mogen zeggen wat je wilt, niet mogen studeren wat je wilt, moeten demonstreren omdat je anders wel eens verdacht zou kunnen lijken, een baard moeten dragen, niet mogen trouwen met wie je wilt, enzovoort. En zijn die onderdrukte moslims waarover onze Vlaamse intellectuelen zo graag hun zegje doen dan plots bevrijd

als we de vrouwen van hun hoofddoek verlossen?

Daarenboven wordt er telkens opnieuw een bevolkingsgroep in het vizier genomen die al dagelijks te maken heeft met sociale achterstelling en verdrukking. Die fixatie op de hoofddoek is in dat licht allesbehalve constructief. De pruiken van Joodse vrouwen - en dit zonder een nieuwe tirade van Benno Barnard te willen uitlokken, godbetert - of pakweg de hoge hakken van Westerse dames vormen blijkbaar nooit een probleem. Want in eigen boezem kijken doen deze heren bitter weinig. Blijkbaar vinden zij dat er in onze gesecculariseerde maatschappij geen sprake meer is van onderdrukking. Alsof Westerse mensen zich niet gekooïd weten door de prestaties en de eisen die de samenleving hen oplegt. Om aan ons tirannieke schoonheidsideaal te voldoen, kunnen vrouwen na huid, billen en borsten nu ook al hun vagina onder handen laten nemen door de plastische chirurg. Leve de vrijheid! ■

dwars

luistert naar...



'Just can't get enough', Nouvelle Vague. Zet me aan tot snel typewerk. Gedaan met het terugspoelen van die dictafoon.

(Kirsten Cornelissen)

'Wappersong', Zita Swoon en Raymond van het Groenewoud. Om evidente redenen. Het aanstekelijke riedel "Fijn stof, geen groen, fijn sto-hof" vat een en ander perfect samen.

(Sarah Van Hoof)

'Fake Empire', The National. Niets past beter bij zwart-witfoto's dan deze stem.

(Maxie Eckert)

'Walking On Sunshine', Katrina and the Waves. Want een *feel good*-humeur is nodig om de muzen in de stemming te brengen.

(Ariadne Van den Brouck)

'Too Much Monkey Business', Chuck Berry. Omdat het er nogal eens hevig aan toe durft gaan op de *dwars*redactie.

(Laura Meyvis)

'An End Has A Start', Editors. Om nog heel even heel stiekem na te genieten van dat zalige zomer gevoel. En om te dansen natuurlijk.

(Barbara Peeters)

'Up on the Ladder', Radiohead. Omdat elke verwijzing naar 'Doctor Who' de wereld een beetje structureert.

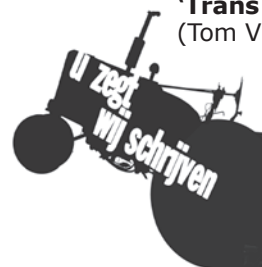
(Folker Debusscher)

'Black & Gold', Sam Sparro. Waarom? Daarom.

(Sarah Schrauwen)

'Trans Canada', Constantines. Reden: zie pagina 25.

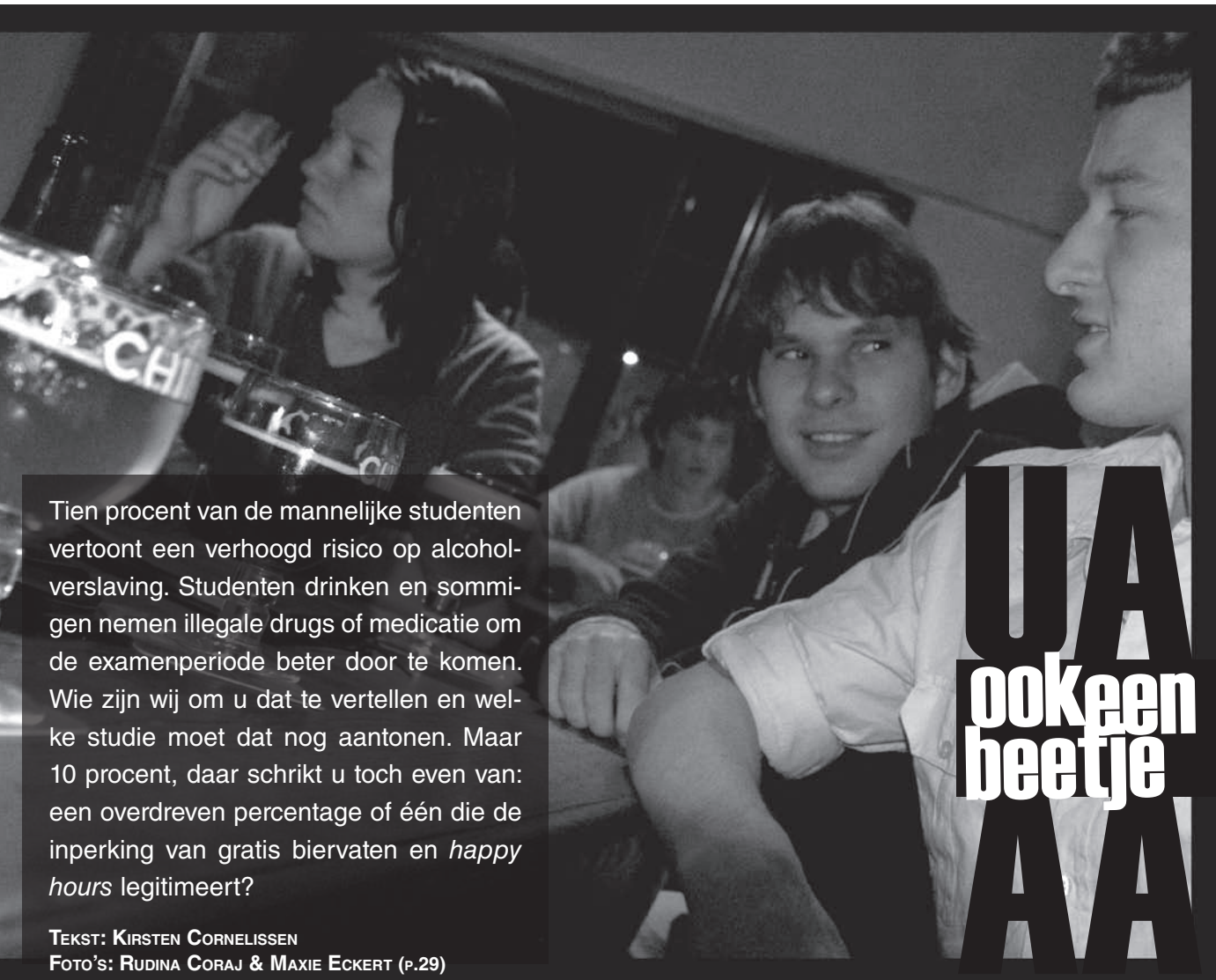
(Tom Vingerhoets)



“Antwerpenaren zijn chauvinisten, dat is waar. Maar wij kunnen er ook niet aan doen dat wij in de tofste stad ter wereld wonen.”

RECTOR ALAIN VERSCHOREN

Citaten met een eeuwigheidswaarde behoren vaak tot filosofen en politici. Of tot uw prof? Stuur een straffe uitspraak op en wie weet wint die een plaatsje in de volgende *dwars*: www.dwars.ua.ac.be.



Tien procent van de mannelijke studenten vertoont een verhoogd risico op alcoholverslaving. Studenten drinken en sommigen nemen illegale drugs of medicatie om de examenperiode beter door te komen. Wie zijn wij om u dat te vertellen en welke studie moet dat nog aantonen. Maar 10 procent, daar schrikt u toch even van: een overdreven percentage of één die de inperking van gratis biervaten en *happy hours* legitimeert?

TEKST: KIRSTEN CORNELISSEN
FOTO'S: RUDINA CORAJ & MAXIE ECKERT (P.29)

UA
ook een
beetje
AA

Alcohol- en drugpreventie binnen de Associatie Antwerpen

In 2005 organiseerde de UA, samen met het Stedelijk Overleg Drugs Antwerpen (SODA), het Centrum Geestelijke Gezondheidszorg Vagga en de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD), een studentenbevraging in de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen (AUHA). De frequentie, plaats en motieven van middelengebruik werden uitvoerig onderzocht, om op basis van de resultaten richtlijnen te vinden voor preventie. Guido Van Hal is medisch socioloog aan de UA en voorzitter van het Universitair Wetenschappelijk Instituut voor Drugproblemen (UWiD). Hij stond aan de wieg van de campagne.

GUIDO VAN HAL Uit ons onderzoek van 2005 – het eerste groot-schalige onderzoek naar middelengebruik bij Belgische studenten - bleek dat 10 procent van de mannelijke en 2 procent van de vrouwelijke studentenpopulatie een verhoogd risico op alcoholverslaving vertoont, wat concreet betekent dat ze kwalijke gevolgen ondervinden van hun drankgebruik en/of meer dan eenentwintig – of voor vrouwen veertien – glazen per week consumeren. Je kan er moeilijk van uitgaan dat deze hoge score een artefact is, want de test die we gebruiken is een gestandaardiseerde en gevalideerde test, namelijk de AUDIT.

U wil die kwetsbare groep begeleiden, onder andere via de website www.eentjeteveel.be. Is zo'n korte elektronische interventie wel effectief?

VAN HAL Zo'n korte interventies werken blijkbaar. Na twee weken had de site toch al tweeduizend bezoekers. Binnenkort moeten we de resultaten voorleggen aan de Vlaamse overheid en bij goedkeuring is het de bedoeling het project in alle Vlaamse universiteiten te gebruiken. Verder willen we tegen 2009 een alcohol- en drugbeleid introduceren binnen de Antwerpse Associatie.

Regels kunnen ook averechts werken. Op uw voorstel om het aantal gesponsorde biervaten voor studentenclubs

streng te limiteren, kwam heel wat reactie.

VAN HAL Men neemt vaak aan dat studenten wel verantwoordelijk zijn, maar sommigen kunnen niet goed om met hun vrijheid. Daarom moeten we zorgen dat die groep niet zomaar in contact komt met gratis vaten en happy hours. Daarmee wil ik niet in aanvaring komen met de gebruikelijke cultuur – gratis vaten zijn nu eenmaal ingeburgerd – maar het zou geen goed signaal zijn van de universiteit om alles toe te laten. Het is ook niet omdat 10 procent van de mannelijke studenten een verhoogd risico vertoont, dat we alcohol voor iedereen drastisch moeten inperken.

Het is maar de vraag in hoeverre zo'n maatregel impact zal hebben. Willen studenten drinken, dan doen ze dat toch – alleen moet dat dan tegen een hogere prijs.

VAN HAL Er is wel degelijk een verband tussen de kostprijs en het gebruik. Daarenboven heeft die limitering een symboolfunctie: de Associatie moet het signaal geven dat de campussen geen plaatsen zijn voor midde-lengebruik. Het alcohol- en drugbeleid dat we aan het ontwikkelen zijn, zou onder andere moeten voorkomen dat op de campussen douchesponzen worden uitgedeeld met reclame voor whisky. Bij de drugwetgeving is er heel wat te doen rond het luijkje cannabis, dat naar mensen wordt gecommuniceerd alsof het een legaal product geworden is. Het is een ramp dat de overheid die verkeerde

indruk wekt. Hetzelfde geldt hier: het is belangrijk een signaal te geven dat alcohol en drugs risico's inhouden.

De beroepsfederatie van Belgische brouwers werkt toch aan een ethische code die de beperking van gratis vaten vrijwaart?

VAN HAL Natuurlijk is dat goed, maar niet voldoende. Sinds kort staat op bierflesjes een icoon dat duidt op het gevaar bij zwangerschap. Tegen de wetenschappelijke evidentie dat drinken nadelig is voor de foetus kunnen



Het alcohol- en drugbeleid dat we aan het ontwikkelen zijn, zou onder andere moeten voorkomen dat op de campussen douchesponzen worden uitgedeeld met reclame voor whisky. GUIDO VAN HAL

biermerken nu eenmaal niet meer op. Maar je moet dat icoontje wel met een vergrootglas zoeken. Het is moeilijk het verbruik te gaan fnuiken als je je inkomen haalt uit de verkoop van alcohol. Zo is er ook een fonds dat werkt rond tabakspreventie en dat wordt gesponsord door tabaksproducenten. Preventie kan je best aan onafhankelijke instanties overlaten – en die hebben het geld niet om hierover een groot onderzoek te voeren.

Binnenkort zijn er weer studentendopen.

In Antwerpen bestaat er geen bindend reglement voor alcoholgebruik. Enkele studentenclubs namen wel zelf het initiatief om algemene regels op te stellen. Zo mogen er geen chemische producten worden gebruikt en moet minstens één iemand een EHBO-cursus hebben gevolgd.

VAN HAL Als de studentenleiders zelf ston-dronken zijn, kan je moeilijk verwachten dat er geen problemen komen. Ook de reglementering voor alcoholgebruik bij dopen kan ka-deren binnen het algemeen drugbeleid aan

onze Associatie. In Gent is er bijvoorbeeld al wel een bindend reglement.

Zulke regels wil u invoeren eenmaal de instellingen de intentieverklaring hebben ondertekend. Welke maatregelen wil u nog opnemen in het alcohol- en drugbeleid?

VAN HAL Er moet meer aandacht komen voor de thematiek in het studiecursus. Ik ben zelf titularis van een kortdurend opleidings-onderdeel 'Verslaving', waarin ik de risico's

maar ook de positieve kanten van producten belicht en aangeef wat de preventieve en cu-ratieve mogelijkheden zijn om verslaving te verhelpen. We proberen die cursus ook in te voeren in andere richtingen, omdat iedereen daar baat bij heeft en omdat het vak niet puur medisch is en dus ook toegankelijk voor niet-geneeskundestudenten.

Op www.eentjeteveel.be kunnen studenten een vragenlijst invullen die peilt naar hun alcoholperceptie. Wat wil u met de resultaten bereiken?

VAN HAL Die vragenlijst kadert binnen een Europees onderzoek dat wil na-gaan wat perceptie doet met alcohol-gebruik. Het is namelijk bewezen dat mensen het drankgedrag van hun om-geving overschatten en daardoor zelf meer drinken. Hoe groter de sociale afstand, hoe groter de mispercepties. Studenten zijn ervan overtuigd dat hun vrienden meer drinken dan zijzelf, en dat de doorsneestudent nog meer

drinkt dan hun vrienden. Als we de percep-tie op een juist niveau brengen, dan kunnen we ook het eigen drinkgedrag naar omlaag halen. Op de site zullen we dus de nodige feedback geven en een zo correct mogelijk beeld proberen te schetsen van het effec-tieve drankgedrag van studenten.

Van het feesten naar het studeren: uw on-derzoek toont aan dat 5,7 procent van de AUHA-studenten ooit stimulerende me-

dicatie heeft gebruikt. Vierhonderd studenten zouden in de examenperiode dagelijks stimulerende middelen nemen.

VAN HAL Ik kan me wel inbeelden dat in bepaalde situaties die middelen medisch verantwoord zijn. Maar in de meeste gevallen is het probleem te verhelpen door beweging, gezonde voeding en rust. Wat ik echter vrees is dat studenten die middelen nu op een grotendeels slukse manier verkrijgen, via valse doktersbriefjes of artsen die het spel meespelen, via vrienden of op de zwarte markt. Rilatine wordt sowieso al veel voorgeschreven en wordt ten onrechte als studeerpil beschouwd. Zowel stimulerende als kalmerende middelen wreken zich naderhand: je kan terugvallen in depressies, uitgeput en verslaafd raken - zeker aan kalmerende middelen en al na korte tijd, zij het psychisch. Studenten die zo'n pilletjes geregeld nemen hebben vaak het idee dat ze zonder niet meer normaal

kunnen functioneren.

Breindoping is ook wetenschappers niet vreemd: het wetenschappelijk tijdschrift Nature ondervroeg 1 400 academici in zestig landen. Een vijfde van hen zei regelmatig Rilatine te gebruiken. Vindt u het ethisch verantwoord om mentale vermogens kunstmatig te verhogen?

VAN HAL Iedereen heeft het recht om met zijn lichaam en geest te doen wat hij wil, zolang hij niemand schaadt. Wat je als preventie-expert wel kan doen is waarschuwen voor de gevaren, maar tegelijkertijd mag je niet ontkennen dat het mogelijk is om baat te hebben bij die middelen en dat je zelfs cocaïne kan nemen op een vrij gecontroleerde manier. Als mensen enkel de negatieve boodschap horen, dan geloven ze op den duur onze verhaaltjes niet meer en dan gaat elke boodschap, ook als die terecht is, de mist in. ■



Meer informatie en de link naar de enquêtes, vind je op www.eentje-teveel.be.

< advertentie >



DE GROENE WATERMAN

Wolstraat 7, 2000 A'pen - www.groenewaterman.be

Bange blanke mannen

Tom Naegels over A.

Over Antwerpen, allochtonen en antiracisme.

TEKST: KIRSTEN CORNELISSEN

FOTO'S: JORICK MICHIELS

Hij noemt zichzelf een “hoogopgeleide betweter met een dubbelzinnige liefde voor het volkse”. In zijn net verfilmde boek ‘Los’ en in zijn columns voor De Standaard wil hij laten zien hoe dat volkse, alledaagse leven in elkaar zit, welke frustraties mensen hebben en welke misverstanden, maar ook geestige dingen die opleveren. Tom Naegels over Antwerpen en haar allochtonen, zijn studies aan de UA en zijn politieke bewustwording.

TOM NAEGELS Gaat u mij óók vragen welke film ik recent nog gezien heb en goed vond?

Dat lijkt me evident: ‘Los’.

NAEGELS Of wat ik het best vind: de film ‘Los’ of het boek ‘Los’?

Laten we ze inderdaad vergelijken. In ‘Los’ komen veel prototypes voor, maar vaak herschreven: een antiracist is er niet puur antiracist en een allochtoon ook niet per se ‘allochtoon met de allochtonen’. In hoeverre kan de film dat evenwicht tussen nuance en karikatuur in stand houden?

NAEGELS De verfilming is een beetje dikker aangezet, personages zijn wat stereotieper geworden dan in het boek, maar niet in die mate dat het de bocht uitgaat. Jan Verheyen heeft zijn eigen inbreng en overtuiging over de onderwerpen die in ‘Los’ voorkomen. Ik heb de indruk dat hij veel meer dan ik met het idee zit dat de politieke correctheid een zwaar juk was om te dragen, dat mensen met een andere mening echt niet konden zeggen wat ze te zeggen hadden en dat in het kader van die politieke correctheid heel erge dingen zijn gebeurd. Hij haalt dan, net als ik trouwens in mijn boek, het voorbeeld van de Strangers aan.

Verheyen ziet mijn boek ook als een bevrijding van die cultuur, wat

historisch niet correct is. De omslag in de publieke opinie van het heel strenge en stieriele antiracistische denken van de jaren negentig naar het totaal open debat en de chaos die we nu kennen is al vroeger gebeurd. Daar heeft mijn boek geen inbreng in gehad. Het enige wat je kan zeggen, is dat mijn boek op het goede moment kwam. Als het vijf jaar eerder was uitgekomen, had het waarschijnlijk op veel meer weerstand gestuit.

ANTIRACISME, OFTE PAMPERING

U noemt het antiracisme van de jaren negentig steriel.

NAEGELS Alle premissen van het antiracisme van toen zijn in het debat enorm in de verdrukking, omdat ze geassocieerd worden met een repressief en ook wel onrealistisch eenmakingsdenken. Wie nu begint over racisme, wordt vrijwil onmiddellijk gelinkt aan de meest naïeve vormen van pampering. Het hedendaags discours is dat van de persoonlijke responsabilisering: migranten moeten er zelf voor zorgen dat ze uit hun achterstelling raken. De verantwoordelijkheid wordt bij het individu gelegd, niet bij het onderwijs en zeker niet bij de maatschappij.

Dit discours is jarenlang genegeerd geweest en ik begrijp wel dat het nu domineert. Als je in de jaren negentig zei dat de schuld van de



lage slaagkansen van schoolgaande allochtonen bij hun ouders lag, of de onderdrukking van de vrouw bij de machocultuur van de moslims, dan werd je de mond gesnoerd. Het is goed dat er een omslag is in het culturele denken, al hoop ik toch dat er weer een evenwicht komt. Racisme is een maatschappelijk, cultureel probleem, zowel bij Vlamingen als bij allochtonen, en een waarneembare realiteit die je niet mag negeren.

In uw werk heeft u het vaak over de rol van taal bij integratie. Taal wordt te vaak als een 'schild en vriend' gebruikt.

NAEGELS Neem nu dat voorstel om migranten het Brugse dialect te laten leren. Ik vind dat een typisch uitvloeisel van een bepaald denken over integratie: het kan nooit ver genoeg. Eerst moeten ze Nederlands leren. Kunnen ze Nederlands, dan kunnen wij geen Nederlands en moeten zij dialect leren. Ik begrijp ook niet dat dit idee komt van de centra die taalonderwijs moeten geven. Hoe zou het zijn als iemand met een *allochtoons accent* Brugs zou spreken? Belachelijk en nog onbegrijpelijker. Je mag eisen stellen aan nieuwkomers, maar er moet ook een tegemoetkoming zijn. Dat is iets dat in Vlaanderen, omwille van de omslag, moeilijk aanvaardbaar is: "Binnenkort moeten wij nog Arabisch leren. Moeten wij ons misschien aanpassen aan hen?" Zij passen zich al heel hard aan.

De pamperende maatregelen waarover u het had, zijn ook deze weken alomtegenwoordig in het antiracistisch discours. Moslims zouden de toestemming moeten krijgen om te bidden tijdens hun werk.

NAEGELS Ik krijg de indruk dat moslims vanuit hun ergernis nadruk beginnen leggen op dingen die eigenlijk voor hen ook niet extreem belangrijk zijn. Ik ben geen islamdeskundige,

maar heb wel vaak gehoord dat het bidden tot 's avonds uitgesteld kan worden. Het verbod tot bidden op het werk is zeker geen reden van de hoge werkloosheid bij allochtonen. Ik vind het evenmin nodig dat de universiteit een gebedsruimte voorziet. Is dat het belangrijkste probleem? Is dat waar men moet voor strijden? Je zit met een enorme ondervertegenwoordiging van allochtonen, zowel van in- als uitstromers. Stel je prioriteiten. Maak geen zaak van wat geen zaak was.

Aan de UA werd het vak 'Levensbeschouwing' ingevoerd voor alle studenten. Het vak, dat zich situeert binnen het actief pluralisme aan de universiteit, heeft onder andere als doelstelling de maatschappij en haar problemen beter te kaderen.

NAEGELS Ik zeg niet dat ik niets wil leren over de islam, maar ik vind wel dat de islamisering van het debat vaak te ver gaat, aan beide kanten. Alle problemen worden op den duur toegeschreven aan de islam. De achterstelling van een gemeenschap is een socio-economisch en geen religieus probleem. Religie wordt er bijgesleurd en heel vaak als oorzaak aangeduid. Een vak over levensbeschouwingen is zeker nuttig, maar ik denk niet dat het ons in de essentie leert waarom allochtonen het niet zo goed doen in deze samenleving.

VLOEKEN IN EIGEN KERK

Heeft de universiteit uw politiek bewustzijn aangescherpt?

NAEGELS Ik ben aan de universiteit politiek bewuster geworden, ja. Het vak 'Interculturele en internationale communicatie' heeft me echt de ogen geopend voor de perceptieproblemen die taal kan creëren. Aan de hand van een discoursanalyse zagen we hoe kranten over allochtonen spraken en dat hun discours niet afweek van wat het Vlaams Blok erover zei.

Veel artikels gaven blijk van een homogeen denken over de Vlaamse cultuur. Ik neem aan dat sommigen vinden dat academici neutraal moeten zijn, maar ik vond het politieke standpunt van die twee professoren (*Jan Blommaert en Jef Verschueren, nvdr.*) geweldig en pluk nog steeds de vruchten van hun analysetechniek. De algemene waarheid heeft vaak meer te maken met taal dan met de werkelijkheid.

Speelden de media volgens u een rol bij de opkomst van het Vlaams Blok?

NAEGELS Misschien is dat een te radicale stelling. Haar opkomst is in essentie toe te schrijven aan de maatschappelijke problemen die migratie heeft opgeleverd en aan het talent van die generatie van Blok-politici. De kranten hebben zich toch afwachtend en kritisch opgesteld tegenover het Vlaams Blok. Wel hebben ze een bepaald politiek discours overgenomen. AEL en Abou Jahjah zijn een goed voorbeeld van hoe politiek en media hebben samengewerkt. In eerste instantie was dat niet bewust, maar op een zeker moment ontstond een duidelijke lijn over hoe je moest praten over dat onderwerp. Het voorbeeld van Abou Jahjah toont hoe een beweging kapot gemaakt is door een moedwillig foutieve manier van berichtgeving.

Het succes van het Vlaams Blok kan je misschien ook toeschrijven aan het feit dat links te afwezig was in de debatten. Joost Zwagerman spreekt van "de schaamte voor links".

NAEGELS Het Vlaams Blok zette als eerste de allochtonen zo dominant op de agenda en links wist gewoon niet hoe ermee om te springen. Ik geef Zwagerman zeker wel gelijk als hij zegt dat men de identiteitsproblematiek van veel laaggeschoolde Vlamingen – hun gevoel van *Unheimlichkeit* en van (reële) onveiligheid – genegeerd heeft omdat die thema's zo dominant gekaapt werden door de partij waarmee niemand iets te maken wou hebben.

U verwijt Patrick Janssens dat hij niet genoeg doet met zijn mandaat. Wat moet er precies gebeuren als hij 't Stad van iedereen wil maken?

NAEGELS Hij moet zorgen dat er duidelijke doelstellingen zijn, namelijk onderwijs, tewerkstelling en huisvesting. Het stads-

“ Als er bij ons één allochtoon in 'Thuis' komt, is dat een *big deal*. En is een allochtoon politicus, dan is hij verkeerderkundige en niet specialist in samenlevingsproblematiek. ”

bestuur zou een percentage moeten vastleggen van allochtone werknemers, al was het maar bij de Antwerpse overheid. Nu mogen ze komen solliciteren en als er weer slechts een enkeling is geslaagd, zoeken ze geen oplossing. Ook in het onderwijs wordt er steeds naar excuses gezocht om zelf niet te moeten ingrijpen: het zal wel aan de moeilijke taalverwerking of aan de thuiscultuur liggen dat zo weinig allochtonen doorstromen.

Ik vind dat Patrick Janssens teveel in die dingen schippert; hij wil burgemeester zijn van iedereen, en iedereen betekent voor socialisten nu vooral de dertig procent verloren stemmen. Uiteraard is het niet zo dat een links bestuur die stemmen moet negeren. De Vlaams-Belanger overschaduwet echter elk debat en elke beslissing die genomen wordt. De allochtonen daarentegen zitten niet in ons collectief bewustzijn, onder meer doordat ze geen politieke vertegenwoordiging hebben en niet mondig genoeg zijn in de publieke opinie. Daardoor gaat er niets dwingend van hen uit. Er bestaat wel een vage angst voor rellen, maar dat is geen politieke dreiging.

U maakte voor Ons Erfdeel een reportage over de Nederlandse samenleving. Wat kan Antwerpen leren van Nederland als het over integratiebeleid gaat?

NAEGELS Het debat is in Nederland totaler, en bij momenten beter. Sinds Pim Fortuyn zijn allochtonen en de sociale problematiek op elk niveau aanwezig, niet alleen in opiniestukken maar ook in praatprogramma's, quizzen, noem maar op. Als er bij ons één allochtoon in 'Thuis' komt, is dat een *big deal*. En is een allochtoon politicus, dan is hij verkeerdskundige en niet specialist in samenlevingsproblematiek. We gaan er ook vanuit dat allochtonen links zijn, omdat hun zaak dominant vertegenwoordigd is door linkse partijen. Integendeel, allochtonen zijn vaak conservatief. In Nederland is de diversiteit onder allochtonen veel zichtbaarder.

COLUMNS EN POLEMIEK

Men associeert u vaak met polemie, met scherpe woorden. "Het zijn barre tijden voor nuances"; schrijft Tom Lanoye in zijn essayistisch werk 'Schermutseling'.

NAEGELS Je kan perfect in je toon provoceren en inhoudelijk genuanceerd zijn. Tom Lanoye doet dat, en ik zeker. Lanoye is



nog eerder een barricadecolumnist, omdat hij is opgegroeid in een tijd waarin het Blok heel groot was en de vrees voor de terugkeer van het fascisme hard op de agenda stond. Mijn columns schrijf ik in een tijd waarin het debat veel opener is en er van beide kanten scherpe, ongenueanceerde standpunten komen. Daarom probeer ik in mijn columns empathisch te schrijven, niet in toon – want dan wordt het saai – maar qua inhoud. Ik vind een Mia Doornaert (*redacteur 'Buitenland' van De Standaard, schrijft ook opiniestukken, nvdr.*) inhoudelijk veel radicaler dan wij. Die hamert elke week op hetzelfde en verbindt alles met alles, mijn standpunt over de islam met de besnijdenis van vrouwen en zelfs met de oorlog in Vietnam.

Komt dat ook niet doordat zij tot een andere generatie behoort?

NAEGELS Ja, je merkt bij feministes van een vorige generatie dat zij zeer onverzoenlijk zijn, zeker als ze het standpunt innemen dat de islam een reëel gevaar voor de vrouwenzaak is. Onder het mom van antiracisme en multiculturalisme aanvaarden we schendingen van vrouwenrechten waarvoor veertig jaar geleden hard gestreden is. Ze hebben het gevoel dat dit perspectief zelden gehoord wordt, onterecht volgens mij.

Tom Lanoye beklagt het feit dat u uw columns niet bundelt.

In het onderwijs wordt er steeds naar excuses gezocht om zelf niet te moeten ingrijpen: het zal wel aan de moeilijke taalverwerving of aan de thuiscultuur liggen dat zo weinig allochtonen doorstromen.

NAEGELS Ik heb heel lang gedacht dat die enkel relevant waren voor de krant en niet voor een boek. Ondertussen ben ik arroganter geworden en denk ik dat mijn stem misschien toch haar plaats heeft in het debat. Bij een bundeling ontstaat een lijn in mijn standpunten en doelstellingen, die eerder teloor gaat in de chaos van de krant. Echt goed nadenken over die bundel doe ik pas als mijn nieuwe boek klaar is.

Laat me raden: komt Operatie Staatshervorming aan bod in uw nieuwe boek?

NAEGELS Neen, dat onderwerp laat me koud noch warm. Wel wil ik in mijn nieuwe boek weer de gewone, dagdagelijkse kant van de samenleving tonen. Dat gebeurt in Vlaanderen veel te weinig. Als ik een maatschappelijk engagement heb, dan zit het daarin. ■

'LOS' - het boek

'Los' is de derde roman van Tom Naegels, UA-alumnus en vaste columnist van De Standaard. Op een allesbehalve zwaarwichtige manier en zonder pasklare antwoorden vertelt hij over zijn verzuurde grootvader, een onmogelijke Pakistaanse liefde en migrantenrellen. In 2005 kreeg Tom Naegels de Gerard Walsschapprijs. Georges Wildemeersch, juryvoorzitter en prof Nederlandse Letterkunde aan de UA, noemde de bekroonde roman "een hoogstpersoonlijk, authentiek en levensecht boek over Borgerhout, Bompa en Abou Jahjah."

'LOS' - de film

Ondanks de zware onderwerpen (euthanasie, de multiculturele samenleving, politiek correct denken, racisme) zijn boek en vooral film niet zonder humor. Regisseur Jan Verheyen definieert de film als een "romantische komedie die de kijker hetzelfde gevoel geeft als een racistische mop. Die kunnen ook heel grappig zijn, maar je weet niet goed of je er wel hartelijk om mag lachen." Naast hoofdacteur Pepijn Caudron spelen onder meer Sofie Van Moll, Jaak Van Assche en Stany Crets mee.



Holle Bolle op dieet Gij's

TEKST: ARIADNE VAN DEN BROECK

FOTO: LAURA MEYVIS

Universitas en de UA kiezen vanaf nu voor 100% gerecycleerd papier



Gedaan met de tijd dat milieubewuste mensen werden voorgesteld als blootsvoetse hippies in een boom van het Amazonewoud. Duurzaamheid is vandaag de dag een moderne en vooral belangrijke factor in onze samenleving. De UA en Universitas, de grootste cursusdienst van Antwerpen, dragen een opvallend steentje bij.

Vanaf dit academiejaar drukt Universitas alle studentencursussen op 100% gerecycleerd papier, in het voetspoor van Acco. Vijftien miljoen vellen per jaar bevatten vanaf nu geen milieuvervuilende stoffen meer en redden massa's bomen van de hakbijl. Bovendien wil de cursusdienst het recto verso drukken zoveel mogelijk promoten, wat een besparing kan betekenen van maar liefst twintig ton papier per jaar. Deze groene beslissing kwam er in het kader van het Fenixproject, een campagne van de Bond Beter Leefmilieu die duurzaam papiergebruik door studenten wil aanmoedigen. Projectmedewerker Annelies D'Hollander stond *dwers* te woord en vertelde ons over de concrete gevolgen voor de student: "Studenten zullen amper iets merken van de verandering. Men moet zich zeker niet verwachten aan korrelig, bruin papier dat krult na het eerste gebruik, integendeel. De kwaliteit van het gerecycleerd papier is evenwaardig aan dat van niet-gerecycleerd papier en het is slechts een klein tintje minder wit."

De hamvraag is natuurlijk of zo'n gerecycleerde cursussen ook vriendelijk zijn voor de portemonnee. Frank De Smet, zaakvoerder van Universitas, en Tom Van Uffelen, die instaat voor het dagelijks beheer, geven ons gelukkig een bevestigend antwoord: "Wat betreft de prijs van een cursus zal er voor de student niets veranderen. Het is wel zo dat duurzaamheid z'n prijskaartje heeft en gerecycleerd papier voor ons duurder is in aankoop, maar dat wordt gecompenseerd door het recto verso drukken. Dat doet ons heel wat papier terugwinnen en stelt ons dus in

staat de verkoopprijs op hetzelfde niveau te houden."

Maar gaat de ijverig notitienemende student wel akkoord met al dat recto verso-gedrukt? Universitas verduidelijkt: "Terwijl het gerecycleerd papier een definitieve omschakeling is, heeft men wat betreft het dubbelzijdig afdrukken nog steeds de keuze. Maar een docent die zijn cursus eenzijdig afgedrukt wil zien, moet het wel vragen." De Studentenraad reageert tevreden op het niet-verplichte dubbelzijdig drukken: "Het recto verso afdrukken van cursussen mag zeker geen verplichting worden. Niet alle cursussen zijn hier immers geschikt voor. Bovendien verschillen notitiegewoontes van student tot student. Het heeft volgens ons weinig zin een cursus recto verso op gerecycleerd papier te drukken als een student er een blok glanspapier naast moet leggen om notities te nemen. We zijn dus voorstander van het bieden van keuze en zijn blij dat Universitas daaraan tegemoet komt."

De UA zelf laat zich ook niet onbetuigd. In het kader van het Copernicus Charter voor duurzame ontwikkeling, zal er voor de interne administratie overgeschakeld worden naar volledig gerecycleerd papier, wat neerkomt op nog eens dertig miljoen milieuvriendelijke A4'tjes per jaar.

Fenix trekt zijn sensibilisering ook door naar 36 kopieerzaken in gans Vlaanderen. Zij bieden, net als Universitas, gerecycleerd papier standaard aan in hun machines voor dezelfde prijs als niet-gerecycleerd papier en promoten het gebruik ervan met stickers en affiches. Geen paniek dus voor de studenten die hun sollicitatiebrief of paper graag glanzend wit hadden afgedrukt: aan de kopieermachine heb je nog steeds de keuze. Hoe dan ook, de boodschap moge duidelijk zijn. Beste student, bezint eer ge print! ■

FOTO'S: RUDINA CORAJ



VIER MAAL PER JAAR STUDEERT EEN LICHTING ASPIRANTEN AF AAN DE PROVINCIALE POLITIE-SCHOOL ANTWERPEN (PPA). SOMMIGEN VOLGEN ENKEL HET EERSTE DEEL VAN DE OPLEIDING. ZIJ WORDEN AGENT, MET VERKEER ALS HOOFDACTIVITEIT. DE MEESTEN VOLGEN OOK HET TWEDE DEEL EN MOGEN ZICH NA ÉÉN JAAR SCHOLING INSPECTEUR NOEMEN. ELKE MAAND LOOP IK MEE MET EEN BIJZONDERE OPLEIDING. VANDAAG BEN IK EEN ASPIRANT.

Appèl

Om acht uur 's morgens meld ik mij aan bij het onthaal van de PPA. Personeel en aspiranten lopen door de trappenhal en groeten elkaar. Voor de dag echt begint ontmoet ik hoofdopleider Eddy. Hij deelt zijn kantoor met een tiental medewerkers. Achter zijn bureau hangen enkele tekeningen met daarop 'Teddy'. Teddy en ik begeven ons naar het appèl op de parking. De vier klassen staan in vier blokken naast elkaar. Binnen elke klas geldt uniformiteit: één iemand in lichtblauw poloshirt, iedereen in lichtblauw poloshirt. De verantwoordelijke geeft instructies en de blokken verdwijnen als in galop naar een schietbaan, leslokaal,

sportzaal of praktijkkamer. Teddy vertelt me dat het appèl wordt gebruikt als mentaal controlemoment, waarna hij iets uit zijn rechterbroekzak haalt. "Dit hier is tegenwoordig het belangrijkste wapen van de politieman": papieren zakdoekjes.

Eerste hulp

In een ondergrondse gang van de school ligt het EHBO-lokaal. Na enkele malen de aanwijzingen van Sofie uit het demonstratiefilmpje te hebben gevolgd, moet een aspirant van klas Charlie nu zonder hulp een pop mond-op-mondbeademing en hartmassage geven. De lesgever geeft twee andere aspiranten de opdracht hun collega te storen bij

zijn taak. "Meneer, mijn zuster ligt hier ontbloot op straat", jammert de ene. "Dat is toch niet fatsoenlijk, hé." "Weet u eigenlijk wel wat u doet?" klaagt de andere. De cast van deze korte soap krijgt achteraf een chocoladesnoepje.

Politie spelen, het lijkt nooit op te houden. Met klas Delta – Delta Dragons, zo noemen ze zich zelf – volg ik het vak 'Slachtofferbejegening'. De docent maakt twee afspraken: 1. Spreek mij aan met Rémy 2. Doe uw cursus dicht. Rémy vertelt dat hij op 2 april 1973 in dienst is getreden. Na deze mededeling vervaagt de grens tussen anekdote en leerstof. Hij vertelt de Dragons

over aanslagen in de jaren tachtig, bloemen voor de politie, slecht nieuws, brand, een verongelukt kind, zelfmoord binnen het korps en bloeddorstige pers. Soms lachen de Draken, meestal zijn ze muisstil. De zakdoek blijkt inderdaad het wapen van de politieman. Rémy laat een stilte vallen en kijkt de klas aan. Hij vervolgt: "Wat ik allemaal heb meegemaakt, is voor mij een bron van intens verdriet. Vijfendertig jaar politiewerk heeft mij niet enkel getekend, maar ook beschadigd." Na deze les vraag ik me af wie de slachtofferbejegening van de politie doet.

Het echte werk



Tijdens de lunchpauze praat ik met iemand van klas Kilo. Hoewel zijn vader bij de politie werkt, waren zijn ouders niet gelukkig met zijn beroepskeuze. Zelf is hij alleszins tevreden over de opleiding, "maar het kriebelt wel, het wordt tijd om met het echte werk te starten." In oktober begint klas Kilo met de afsluitende stage. Om te wennen aan hun wapen, een Glock, dragen ze het alvast op school.

In de kelder ensceneert klas Bravo een winkeloverval. Twee ingehuurd figuranten spelen de winkeluitbaatster en een Oekraïense getuige in bezit van een verboden wapen. Het drama staat op het punt los te barsten, maar dan roept de lesgever:

"Wacht! Wat moeten we altijd doen alvorens te beginnen? Altijd eerst Studio Brussel opzetten." De mix van popmuziek en beklag heeft iets melancholisch. De winkelier vraagt wie al die heisa gaat betalen. De Oost-Europeaan kijkt angstig in het rond. Verderop vallen politiemannen Wim en Ali zonder toestemming en met getrokken wapens een onverlicht pand binnen. Gestommel. "Politie. Is daar iemand?" Man, verward: "Ik ben hier wat aan het drinken." De politiemannen volgen de straal van hun zaklamp. Een kastdeur wordt tegen Ali opengegooid. Wim reageert. Klik. Een pistool gaat af.

In het lokaal van klas Kilo hangen twee gebruikte schietschijven aan de

muur. Hoofd en romp zijn de meeste punten waard en het vaakst getroffen. Op de vensterbank staat een beker die de klas gewonnen heeft. Deze aspiranten zijn er klaar voor. Nu nog wat papierwerk. Efficiëntie is tijdens het laatste lesuur het toverwoord. Het proces-verbaal volgens schema opstellen; sporen detecteren, markeren en beschermen; het *Integrated System Local Police* gebruiken: de Kilo's leren vlot omgaan met de administratie, want de echte misdaadbestrijding gebeurt voornamelijk na de feiten. Om 16u10 eindigt de lesdag. Weer vult nobele bedrijvigheid het gebouw. In onze samenleving wordt vier maal per jaar edel, blauw bloed geïnjecteerd. En vermengd. ■

CULTUUR

Strook

Ontwikkelaar: Maxis
Platform: PC & Mac
Demo: www.spore.com

Het is weeral even geleden sinds The Hickey Underworld uit het niets Humo's Rock Rally won - in 2006 lieten zij in de finale tegen alle verwachtingen in The Blackbox Revelation en Rye Jehu achter zich. Het resultaat kent u misschien nog: het publiek bekogelde het viertal met bier. Twee jaar later is het nog steeds niet duidelijk wat we nu mogen verwachten van deze Antwerpse rockband. Oké, 'Mystery Bruise' is een goed nummer, maar het is dan ook hun grootste - en eigenlijk enige echte - wapenfeit. Of daar dit jaar verandering in komt, zal afhangen van hun langverwachte debuutalbum dat ze op vrijdag 10 oktober voorstellen in TRIX. Dat de heren van Das Pop achter de knoppen zaten, geeft ons alvast hoop.

The Hickey Underworld

Repertoire



Onder de noemer 'Repertoire' herneemt Het Toneelhuis vijf voorstellingen van Benjamin Verdonck. 'Metamorphosen' gaat over scheppingsverhalen en sprookjes. 'WEWILLLIVESTORM' is een theatergedicht, gevormd door de arbitraire en banale voorwerpen op het toneel. 'Nine Finger' toont de uiterlijke kenmerken van ontreding. De perversiteit van de oorlog wordt in een kinderlijk Engels geformuleerd aan de hand van het verhaal van een Afrikaanse kindsoldaat. In '313/Misschien wisten zij alles' wordt er een wereld gecreëerd zoals die voorkomt in kinderboeken. 'Global Anatomy' toont twee mannen die aan zichzelf en aan de wereld werken, maar gevisieerd worden door de mislukking.

door Folkler Dehusscher, Tom Vingerhoets & Sarah Schrauwen

Spore





Wetenschapper
van de maand
antwoordt:

Waarom oor hebben naar rode wijn?

“Vergelijk het binnenoor met een gazon: de grassprietjes zijn de haartjes op de haarcellen in het slakkenhuis. Als je op gazon loopt, is dat helemaal niet erg als hij daarna de tijd krijgt om zich te herstellen. Maar de grassprietjes op de plaatsen waar je elke dag vijftig keer overheen loopt, gaan kapot en verdwijnen. En dan heb je een probleem natuurlijk.” Dat zegt professor Guy Van Camp, biochemicus en hoogleraar medische genetica aan de faculteit Biomedische, Farmaceutische en Diergeneeskundige Wetenschappen. Samen met zijn onderzoeksgroep zoekt hij naar factoren die aan de basis liggen van ouderdomslethorendheid en lawaaigeïnduceerd gehoorverlies. De oorzaak van deze twee aandoeningen is complex: zowel omgevingsinvloeden als genetica spelen een rol. *dwars* vroeg hem de, euh, oren van het lijf.

GUY VAN CAMP Het oor bestaat uit drie delen: het uitwendige oor met de oorschelp en de gehoorgang, het middenoor met het trommelvlies en de gehoorbeentjes, en het binnenoor met het slakkenhuis. Binnenin het slakkenhuis heb je een membraan waarop haarcellen zitten. Dat gaat trillen onder invloed van geluid, waardoor de haartjes van de haarcellen worden afgebogen en een signaal wordt doorgegeven via zenuwuiteinden aan de gehoorzenuw en zo naar de hersenen.

Waarom zijn precies de haarcellen zo belangrijk?

VAN CAMP Een mens heeft bij zijn geboorte een volledige set haarcellen, ongeveer 15 000 stuks. Eén van de eigenschappen van deze haarcellen is dat het zogenaamde terminaal gedifferentieerde cellen zijn. Dat wil zeggen dat ze niet meer delen. Als een haarcel doodgaat, ben je hem kwijt voor de rest van je leven.

En dat is wat blootstelling aan lawaai doet?

VAN CAMP Dat klopt. Men weet dat lawaai de haarcellen kapot maakt en dat je daardoor minder goed gaat horen. Bovendien verlies je niet alleen je vermogen

om geluid te detecteren, je merkt ook het verschil in frequentie minder gemakkelijk op. Het onderscheid tussen letters, wat vaak een verschil in frequentie is, hoor je niet meer. Zo ontstaan problemen met spraakverstaanbaarheid. Je hoort wel dat er geluid is, maar je verstaat het niet meer. Bijzonder vervelend.

Uw onderzoeksgroep is internationaal erg bekend. Bent u met een belangrijk project bezig?

VAN CAMP Met ons labo aan de Universiteit Antwerpen namen we de voorbije jaren deel aan een grootschalig onderzoek, samen met negen andere Europese landen. We verzamelden gegevens van meer dan 3 500 mensen tussen 55 en 65 jaar. Enerzijds een gehoor-test, anderzijds informatie over de omgevingsfactoren waaraan deze mensen werden blootgesteld via een vragenlijst en genetisch materiaal via een bloedstaal. Momenteel is de analyse van de omgevingsfactoren helemaal rond.

Zijn er resultaten die opvallen?

VAN CAMP Toch wel. Natuurlijk is lawaai de duidelijkste omgevingsfactor. Dat is een open deur intrappen.

Mensen die in een lawaaierige omgeving gewerkt hebben, horen minder goed. Maar er kwamen nog een aantal kleinere effecten, die voordien nog onduidelijk waren, uit ons onderzoek voort. Roken is slecht voor je gehoor. Het behouden van een aanvaardbare Body Mass Index (BMI) is gezond voor je oren. Mensen met een hoge BMI horen slechter dan mensen met een lagere index. Een derde factor viel het meest op: alcohol blijkt een beschermende werking te hebben op je gehoor. Wie regelmatig alcohol drinkt, heeft wat minder kans om ouderdomsslechthorendheid te ontwikkelen.

We kunnen dus massaal de fles ontkurken?

VAN CAMP Was het maar waar. (*lacht*) Gematigd alcoholgebruik welteverstaan. Net zoals dat het geval is voor hart- en vaatziekten behoeden één à twee glaasjes per dag je deels voor gehoorproblemen op latere leeftijd.



Wie regelmatig alcohol drinkt, heeft wat minder kans om ouderdomsslechthorendheid te ontwikkelen. Gematigd alcoholgebruik welteverstaan.

Het bekende rodewijneffect?

VAN CAMP Inderdaad. Rode wijn bevat veel antioxidanten. Deze moleculen beschermen je oren tegen de stress die lawaai met zich meebrengt. Daarbij komt dat we gemerkt hebben dat niet alleen rode wijn je gehoor beschermt, maar ook andere soorten van alcohol. De hypothese is dat alcohol een betere doorbloeding van het slakkenhuis geeft en dus een betere zuurstofvoorziening.

Spelen enkel omgevingsfactoren een rol?

VAN CAMP Nee. Er is een grote variatie op latere leeftijd die niet door omgevingsfactoren alleen te verklaren is. Hier komt de genetica om de hoek piepen. In het onderzoeksproject hebben we het genetische materiaal van de mensen met het beste en het slechtste gehoor uit-

gebreid onder de loep genomen. We vonden een heel significant verschil in een bepaald gen dat GRM-7 heet. Dit gen codeert voor de Glutamaat Receptor Metabotroop-7, een receptor die in de haarcellen en de zenuwcellen in het binnenoor zit. Het is erg opvallend dat een gen zo sterk uit een onderzoek komt. We zoeken nu verder en het zal zeker zo zijn dat er nog een heel groot aantal andere genen een rol spelen. Bepaalde genen maken ons vatbaarder voor gehoorschade, andere genen werken beschermend.

Wat kunnen we ondertussen doen?

VAN CAMP Jonge mensen kennen hun genetisch materiaal niet. Zij weten niet of ze genen bezitten die hen gevoelig maken voor gehoorverlies. Medicijnen bestaan voorlopig ook niet, al wordt hieraan gewerkt. De optimale therapie zou zijn om de haarcellen terug te doen

delen zodat ze zich kunnen herstellen, maar de eerste vijf tot tien jaar zijn we hier echt niet aan toe. Je kan dus maar beter je oren verzorgen. Draag gehoorbescherming op je werk en zet het volume van je mp3-speler liever niet op zijn hardst. Mocht de schade die je hebt opgelopen onomkeerbaar zijn, kan je je behelpen met gehoorapparaten of - bij heel ernstige gehoorbeschadiging - met cochleaire implantaten. Helaas is de klankkwaliteit van deze toestelletjes niet te vergelijken met je originele gehoor. Preventie is dus een absolute must.

Hoort u zelf nog goed?

VAN CAMP (*lacht*) Elke avond een goed glas wijn en alles werkt nog prima! ■

Geef je thesis een vliegende start...

Kies voor een genderinvalshoek!

OPEN THESISDAGEN

20 t/m 24 oktober 2008

10-16 uur

OPENDEURDAGEN VOOR THESISSTUDENTEN

- » bibliotheek
- » website
- » informatie en advies
- » expertise
- » al je materiaal op 1 plaats



RoSa.

Koningsstraat 136

Documentatiecentrum,

1000 Brussel

Bibliotheek en Archief

Tel. 02/209 34 10

voor Gelijke Kansen,

Feminisme en Vrouwenstudies

dossier

Studenten - ondernemers?

De Night of the Proms, het succesverhaal van twee studenten

TEKST: STIJN COOLS & TOM VINGERHOETS, FOTO'S: © WWW.NOTP.COM

Vlaamse studenten richten in vergelijking met hun buitenlandse collega's nauwelijks eigen ondernemingen op. Jongeren zijn blijkbaar niet creatief genoeg, of hebben niet genoeg lef. Of is een bedrijfje beginnen een te grote financiële last? In het dossier 'Studenten – Ondernemers?' neemt *dwars* het fenomeen ondernemerschap bij studenten onder de loep.

Jan Vereecke mag het dossier openen met zijn atypische verhaal. Als student richtte hij samen met Jan Van Esbroeck de Night of the Proms op. Sinds 1985 is hun bedrijfje uitgegroeid tot een bedrijf met wereldfaam. Voor de vierentwintigste editie van de Proms worden dit jaar rond de 600 000 mensen verwacht.

Hoe bent u op het idee gekomen voor de Night of the Proms?

JAN VEREECKE Samen met Jan van Esbroeck was ik lid van Unifac. Daar speelden we met het idee om studenten kennis te laten maken met klassieke muziek. Ons idee was geïnspireerd op het Engelse The Last Night of the Proms, wat voor jongeren vrij toegankelijk was. Toen het er uiteindelijk bij Unifac

niet van kwam, stelde Jan voor om het gewoon met twee op touw te zetten.

En dan zijn jullie er zomaar aan begonnen?

VEREECKE Aan de eerste Night of the Proms ging in totaal twee jaar voorbereiding vooraf. We hebben eerst een vzw opgericht. Zo werden de persoonlijke risico's zoveel mogelijk beperkt. Dan begon de zoektocht naar sponsors voor de basisfinanciering. Verder moesten we uiteraard met veel verschillende zaken rekening houden zoals het licht, het geluid, de ticketdistributie, de veiligheid... We zijn dus niet over één nacht ijs gegaan. Veel problemen lossen zich ook op door met mensen te praten: je ontdekt dan wat er allemaal gedaan moet worden en wat de potentiële problemen zijn.

Was het niet moeilijk een vzw op te richten?

VEREECKE Dat we beiden economie studeerden zorgde ervoor dat we al wat basiskennis hadden rond dat soort zaken. Wel waren we nog niet oud genoeg. Om een vzw op te richten moet je 21 zijn. We moesten dus andere mensen zoeken die de vzw voor ons wilden oprichten.

Waar haalde u het geld vandaan? Ik neem aan dat potentiële sponsors wat argwanend waren omdat jullie nog studenten waren?

VEREECKE We hebben ons sponsorbedrag dan ook moeten halveren om het toch maar verkocht te krijgen. Voor de rest leefden we op krediet en moesten we heel zuinig omspringen met de middelen die we hadden.

Waarom meteen al in zo'n grote zaal als het Sportpaleis?

VEREECKE Zo toonden we onze ambities. Het

schept bij het publiek een bepaalde verwachting als er iets in het Sportpaleis te doen is. Plaats is niet voor niets één van de vier 'marketing p's' (*samen met product, promotie en prijs, nvdr.*). Het Sportpaleis was natuurlijk geen evidente keuze. Er werden toen immers geen concerten meer gehouden. Daarom moet je je de vraag stellen waarom dat zo is en wat je er aan kan doen.



Wij konden enkel de benzine van onze auto en de huur van ons kot betalen, maar eigenlijk hadden we toen ook niet meer nodig.

Was de Night of the Proms het spreekwoordelijke 'gat in de markt'?

VEREECKE We kwamen wel met het juiste idee op het juiste moment op de juiste plaats. Aangezien het in Vlaanderen nog niet bestond en het tot een succes uitgroeide, denk

ik wel dat je van een 'gat in de markt' kan spreken.

Nooit gevreesd om er financieel aan ten onder te gaan?

VEREECKE Ik wist heel goed dat als het zou mislukken, ik een paar jaar zou moeten werken om de schuld af te betalen. Bang was ik niet, ik had dat ervoor over.

Heeft u zich nooit afgevraagd of het allemaal wel de moeite waard was?

VEREECKE Het is normaal dat je wel eens obstakels tegenkomt en dat je de moed dreigt te verliezen. Zo organiseerden we negen maanden voor de Night of the Proms enkele kleine concerten om promotie te voeren en al een spaarpotje aan te leggen. Er was echter zeer weinig volk en we waren echt bezig een financiële put te graven. We hoopten dan maar dat de Night of the Proms wel zou lukken. De eerste editie was uiteindelijk boven ieders verwachtingen. Wat die 13 500 mensen naar daar heeft gelokt, weten we nog altijd niet. Die eerste Night of the Proms was eigenlijk de enige editie waarvan we niet weten hoe we aan het publiek zijn geraakt.

Was het van in het begin de bedoeling om het niet te laten bij een eenmalig evenement?

VEREECKE Ergens hoopten we wel dat we dit elk jaar konden doen, maar het was toch afwachten wat de eerste keer gaf. Het had evengoed meteen de laatste keer kunnen zijn. Twee weken na die eerste Night of the

Proms ben ik beginnen werken bij Procter & Gamble. Ik had al een contract ondertekend. Na vijf maanden ben ik daar gestopt en heb ik me samen met Jan volledig op de Night of the Proms geconcentreerd. Jan moest toen zijn thesis nog wel schrijven, maar dat



Het schept bij het publiek een bepaalde verwachting als er iets in het Sportpaleis te doen is. Plaats is niet voor niets één van de vier 'marketing p's'.

is toch in orde gekomen.

Hoe verliep de overgang van het ondernemen als student naar het voltijds ondernemen?

VEREECKE We zochten verschillende manieren om geld binnen te brengen. Naast het organiseren van optredens verzorgden we mailings voor andere bedrijven. In die peri-

ode hebben we ook de Tele Ticket Service opgericht. Die eerste jaren zijn we wel moeten blijven leven als studenten. Wij gingen 's avonds vaak eten in het studentenrestaurant omdat dat het goedkoopste was. Andere afgestudeerden verdienden in die periode veel

meer geld dan wij. Wij konden enkel de benzine van onze auto en de huur van ons kot betalen, maar eigenlijk hadden we toen ook niet meer nodig.

Denk je dat het een voordeel was om al te beginnen tijdens jullie studies?

VEREECKE Dat denk ik zeker. Het heeft in het begin zeker een grote sympathiefactor met

zich meegebracht. Het feit dat de Night of the Proms door twee studenten is opgericht, is heel lang blijven hangen. Een opvallend succesverhaal spreekt nu eenmaal aan. Als je in je studententijd de basis kunt leggen, is dat toch mooi meegenomen. Zelfs als het niet lukt, en de schade blijft beperkt, is het nog altijd een zeer goede leerschool. Elke ondernemer zal moeilijkere periodes meemaken waarbij er fouten worden gemaakt. Een voordeel is dat je op die leeftijd minder verantwoordelijkheden hebt dan op je dertigste: je bent nog niet getrouwd en hebt nog geen kinderen. Op mijn dertigste zou ik er waarschijnlijk niet meer aan begonnen zijn omwille van het risico.

Waarom hebben jullie niet gewoon gewacht tot jullie afgestudeerd waren?

VEREECKE (*lacht*) Daar heb ik eigenlijk nog nooit over nagedacht. Waarschijnlijk omdat je denkt dat je dat er nog wel bij kan nemen als je aan het studeren bent. Omdat je wordt meegezogen in het enthousiasme.

Heeft u nog tips voor de beginnende ondernemer?

VEREECKE Kijk op geen halve minuut in zet en besef dat het, als het lukt, zalig is. Het geeft je een stuk vrijheid en financieel legt het ook geen windeieren. Denk goed na, maar schuw geen risico's. ■

Volgend nummer: studenten en experts aan het woord over studenten-ondernemers.

Spielerei

Elke foto beeldt de naam uit van een bekend internationaal sportfiguur. Schrijf deze naam in de vakjes onder de foto. Met de letters van de genummerde vakken vorm je het sleutelwoord dat je kan invullen in de balk rechts.



1 3 6



9 7 4

OPLOSSING DWARS 47: in zijn wagen

W	A	A	R	W	A	S
Z	O	G	E	Z	E	G
D	H	E	T	B	U	R
E	A	U	V	A	N	S
T	A	A	T	S	S	E
C	R	E	T	A	R	I
S	L	A	L	O	U	X

Oplossing van de allerlaatste 'Pashokjes van Plezier'.

Had het juiste antwoord gevonden en wint de felbegeerde cultuurcheques: Michaël Bosschaerts.



5 2 8

4 J 9



Stuur je oplossing naar dwars@ua.ac.be. Als het juist is, komt jouw naam in een pot terecht. Daaruit trekt een volstrekt onschuldige hand de winnaar. Natuurlijk heeft die student prijs.

Dankzij de Associatie en de Stad Antwerpen zijn de cultuurcheques weer een feit. *dwars* geeft elke maand een cheque weg, met dank aan het departement Studentgerichte Diensten.

Londen

TEKST & FOTO'S: SABETH SNIJDERS

[Post]



Liefste *dwars*,

Londen is geen makkelijke geliefde. Ik denk dat weinig bezoekers liefde op het eerste gezicht zullen voelen voor *The Big Smoke*, maar eens ze je hart heeft veroverd, wil je haar voor geen geld ter wereld verlaten.

Mijn eerst indruk van Londen was die van een grijze, drukke en bovenal rommelige stad. Het Londense stratenplan heeft veel weg van een spinnenweb en ik ben dan ook al dertig keer verdwaald in de vijf straten rondom mijn universiteit. Prachtige architecturale hoogstandjes worden afgewisseld met gedrochten, enorme supermarktketens overschaduwden historische gebouwen. Deze chaos, gecombineerd met zes uur zonneshijn per week en het feit dat geld hier lijkt te verdampen, drijft een verse inwijkeling in eerste instantie tot wanhoop.

Maar dan krijg je de kans om 's nachts een Shakespeare-adaptatie in The Globe mee te maken, word je meegeleurd in één van de multiculturele carnivals die hier elke zomer georganiseerd worden of beland je onverwacht op een optreden in een bar die nog het meest lijkt op een roodgelakt Bourlatheater en besef je dat het niet gemakkelijk zal zijn om terug te keren naar Antwerpen.

Ik zit hier nog maar twee maanden en heb al het gevoel dat ik dringend minder moet slapen indien ik de helft van mijn *to-do*-lijstje wil afwerken. Mijn zoektocht naar een Brit die mij in sneltreintempo kan inwijden in het beste wat Londen te bieden heeft, heb ik gestaakt. Een derde van de Londense populatie is van niet-Britse origine, als je daar tweede en derde generatie bij telt kom je aan meer dan de helft. Het positieve daarvan is dat niemand een probleem maakt van mijn abominabele Engels: de meerderheid van de Londenaars is namelijk nog onverstaanbaarder. (Vooral supermarktpersoneel lijkt een geheel eigen variant van de Engelse taal te hebben ontwikkeld.)

Omdat Londen geen stad, maar een land op zich is, vind ik het lastig om maar enkele tips te geven over wat je zeker moet doen tijdens een bezoekje. Voor jullie onderneem ik echter een liefdevolle poging.

Sabeth

Wist je dat...

... **BIJNA ALLE MUSEA IN LONDEN GRATIS ZIJN.** De Britse overheid heeft er geen problemen mee om drie euro te vragen voor een metroritje, maar vindt het wel noodzakelijk dat Caravaggio en Picasso voor iedereen toegankelijk zijn.

... **WINKELN IN LONDEN ONBETAALBAAR IS**, behalve als je naar de markten gaat. Elke buurt in Londen lijkt zijn eigen overdekte markt te hebben met specialiteiten aangepast aan de smaak van de lokale bewoners, gaande van veel te dure en biologische hapjes op de Southbank of 'het Zuid', tot tweedehandskleding en bric-à-brac bij Liverpool Street station in het oosten.

... **JE RUST VINDT IN LONDEN IN ÉÉN VAN DE VELE PARKEN**, waar de tamme eekhoorns op slinkse wijze onbewaakt voedsel trachten te verdonkeremanen. Blijkbaar zijn de vogels er ook de moeite, want in 2006 werd in het St.-Jamespark een pelikaan gespot die een duif naar binnen werkte. Officiële verklaring van de Britse overheid: "Deze pelikaan was Russisch."

... **JE JE BUIK IN LONDEN VULT MET SCONES**, één van de weinige smakelijke dingen die de traditionele Britse keuken te bieden heeft. Het beste Londense voedsel is buitenlands, iets waar handelaars handig gebruik van maken. Ik ben hier al op de vreemdste voedingswaren gestoten die *typically Belgian* waren.

Zot van A

De Kaaien

TEKST: KIRSTEN CORNELISSEN, FOTO: MAXIE ECKERT

Eerst koos hij het stamcafé van zijn studentenclub als favoriete plek. Een lint en een pint, verbaast het u? Maar uiteindelijk liet rechtenstudent Joris Lambrechts het cliché voor wat het was en ruilde het studentikoze voor de rust van de kaaien - “anders houden ze me nog voor een pure caféganger.” De praeses van Sofia komt er niet zo vaak, en als hij dat wel doet is het vooral om het Galabal in Hangar 21 te organiseren. Eén keer per jaar laat hij telefoon, agenda en afspraken echter achterwege om te genieten van “dat Antwerpen van vroeger, aan de haven”, de blik gericht op een kathedraal die zich aftekent in de verte. De kaaien. Zijn vrienden studeren er, hij kijkt er graag naar de stad vanop een afstand. Bij voorkeur vanop een zonovergoten terrasje. Eens een caféganger...

